"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas ketvirtadienis
Prenumer. kaina metams $1.50
Užrubežyje $2.50
Pavieni numeriai 3c.
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel Drover 6114.

SAVAITINIS DRAUGAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S.
$1.50; Foreign countries $2.50.
Single copy 3c.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

Metai-Vol.-VIII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 3 D. RUGPJŪČIO (AUG.) 1916 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3 d, 1897.

No. 31

"DEUTSCHLAND" IŠPLAUKE

"DEUTSCHLAND" IŠPLAUKĖ IŠ BALTIMORE.

BALTIMORE, MD. — Vokiečių prekybinė nardančioji laivė rugpjučio 1 dieną, 5:40 vakare, apleido vietinį uostą ir nuplaukė Chesapeake užlaja į Atlantiko vandenyną.. Plaukia į Vokietiją.. Kiek jinai su savimi gabenasi . prekių ir aukso, kol-kas nepaskelbta... Ties užlaja "Deutschlando" lukeriuoja gaip kokie vilkai 8 anglų ir francuzų karės laivai. Laivai sau pagelbon turi hydroplanus. Laivės kapitonas Koenig apleizdamas uostą tvirtino, kad jis laivę panardysiąs ir apačia karės laivų sau laimingai nuplauksiąs.

AUSTRAI APLEIDŽIA LVOVĄ.

Londonas. — Iš Viennos parėjo žinios, kad austrai - vengrai jau galutinai pasiruošę apleisti Galicijos sostinę Lvovą. Visoki karės ir kitoki medega jau išgabenta iš miesto. Viennos dienraštis "Neue Freie Presse" be to tvirtina, kad jau išsikraustę iš Lvovo visi gyventojai.

VOKIEČIAI PASITRAUKIA IŠ KOVELIO.

Londonas. — Anot gautų žinių Ryme, vokiečiai kraustosi iš Volynijos miesto Kovelio. Sunkioji artilerija. valgių ir amunicijos sandeliai jau iškraustyta.

Vladimir - Volinski miestą vokiečiai jau visiškai apleido.

Rusų karės kritikai tvirtina, kad kuomet rusai paims Lvovą ir Kovelį, tuomet ir von Hindenburg bus priverstas pasitraukti nuo Rygos. o Bavarijes princas — nuo Brodo pelkių.

LIETUVA IR LENKIJA TURĖSIANČIOS MAISTO.

Washington. — Vokietijos vyriausybė čionai pranešė, jogei ji nesutinkanti su Anglijos plenais šelpti maistu badaujančius Lenkijos ir Lietuvos gyventojus. Nesutinkanti todel, nes norima minėtuose užimtuose kraštuose sumažinti vokiečių autoritetas. Vokietija taip-pat praneša, kad dabar Lietuvoj ir Lenkijoj gyventojų kad ir negeriausias stovis delei maisto trukumo, bet už poros mėnesių jie turėsią maisto pakaktinai, nes ten užderėjimai esą kuopuikiausi.

GEN. BOTHMER'IO ARMIJA ATKIRSTA.

Londonas. — Ryme aptu rėta bevieliu telegrafu žinia kad austrų generolo von Bothmer armiją rusai atkirtę Galicijoj ir vargiai jis pasprukšias iš užtaisytų spąstų. Kuomet rusai paėmė Brody miestą, kazokų divizija sunaikinusi svarbiausią geležinkelio liniją tos austrų armijos užpakalyj.

ATKIRTO AUSTRUS NUO VOKIEČIŲ.

Londonas. — Iš Petrogrado gauta žinia, kad rusų armijos jau atsidurusios netoli Vladimir - Volinski miesto. Ten atkirtusios austrų armijas nuo vokiečių armijų. Be to rusų armijos vakaruose nuo Bučač perėjusios per Zlota Lipa upę.

PAŠVENTĖ TRIS DIVIZIJAS.

Petrogradas. — Austrija pašventė tris savo kariuomenės divizijas apginti nuo rusų Brody miestą. Bet nieko negelbėjo tos austrų pastangos. Iš trijų divizijų mažai gyvų kareivių tepaliko. O ir šitie visi papuolė nelaisvėn rusams. Pabėgusius iš Brody austrus rusų uzarai nusivijo net ligi Polturovka upės. Austrai kareiviai, išvakaro prieš rusų inėjimą miestan, apiplėšė visas krautuves. Rusai atrado daug girtų austrų kareivių.

ATMUŠTA 16 VOKIEČIŲ KONTRATAKŲ.

Paryžius. — Liepos 30 ir 31 d. Somme apskrityj. Francijoj, vokiečiai buvo stoję užpuoliman prieš francuzus ir anglus. Bet šitie atmušė net 16 vokiečių pašėlusių užpuolimų tarpe Hem miško ir Somme upės Smarkųs mušiai seka aplink Verdun.

ZEPELINAI UŽPUOLĖ ANGLIJĄ.

Londonas. — Prieš rugpjučio 1 d. naktį 6 ar 7 vokiečių orlaiviai zeppelinai buvo užpuolę Anglijos rytinius pakraščius. Bet anglų lakunai neleido jiems išvystyti ten pragaištingo bombomis veikimo. Nepadaryta vokių nuostolių. Spėjama, kad anglų armotomis vienas zeppelinas net pažeistas.

KARĖS LAIVYNŲ NUOSTOLIAI.

Berlynas. — Rugpjučio 1 dieną vokiečių karės laivyno ministerija paskelbė statistiką apie nuostolius jurėse nuo karės pradžios. Vokiečiai tvirtina, kad sąjungininkai praradę viso 49 karės laivus intilpimo 562,000 tonų. Iš to skaitliaus tik viena D. Britanija netekusi karės laivų 485,000 tonų. Gi Vokietija su savo talkininkais netekusi 30 karės laivų su 160,000 tonų intilpimo.

D. Britanija praradusi 11 didžiulių laivų, 17 šarvuotų skraiduolių ir 12 lengvų skraiduolių.

Vokiečių ir austrų nardančios laivės nuskandinusios 1,303 prekybinius laivus, 2,000,574 tonų intilpimo.

Be to vokiečiai tuo savo oficialiu pranešimu sako, kad 38-se atsitikimuose sąjungininkų prekybiniai garlaiviai peržengę tarptautines teises, nes buvę neteisėtai užpuolę jų nardančias laives.

KARĖS SUKAKTUVĖS PARYŽIUJE.

Paryžius. — Rugpjučio 1 dieną čia paminėta pasibaigę antrieji metai karės nuo to laiko, kuomet Vokietija paskelbė karę Rusijai. Francuzų laikraščiai sukaktuvių paminėjimui padėjo ilgus straipsnius žymesniųjų Europos diplomatų. Rusijos ministerių pirmininkas Sturmeris rašo, kad kuomet sąjungininkai pradeda trečiuosius karės metus, Rusijos vyriausybė išnaujo pasižada ir tolesniai kariauti, kol Vokietija su Austrija nebus nugalėtos. Kiti rašydami skatina kariaujančias šalis pertraukti tą baisų kraujo praliejimą, kurio per du metu išlieta didžiausi klanai.

ANTRIEJI KARĖS METAI SUTEIKĖ GARBĘ VOKIETIJAI -- KAIZERIS.

Amsterdamas. — Anot gautų iš Berlyno žinių, rugpjučio 1 d. Vokietijos kaizeris paskelbė proklemaciją į sausžemio armijas ir karės laivyno jurininkus. Proklemacijaje pasakyta:

"Bendrininkai! Jau prabėjo antrieji pasaulinės karės metai. Šitics metai kaip ir pirmieji suteikia Vokietijai garbę. Visuose karės frontuose jųs užduodate didelius smugius priešininkams. Bet reikia dar pasistengti sutrušķinti Anglijos tiraniją, o tuomet Voketija ir vėl turės pasaulyj pirmenybę."

J. H. Clark iš Clevelando, kurį prezidentas Wilson paskyrė viršiausioje Suv. V. teismo teisėju vieton pasitraukusio Hughes.

Protestonu padeka šventajam Tevui

Danijos didžiunų ponios protestonės šiomis dienomis nusuntė Šventajam Tėvui Benediktui XV širdingus padėkavojimus, už popežiaus prakilnų veikimą, sustabdyti karę ir už jo garbingas pastangas — palengvinti vargus kentančiai žmonijai.

Bedieviai laisvamaniai ir socialistai, matydami, kad pagaliau ir protestonai ima gerbti popežių už tokį prakilnų jo darbavimos, galvą sau suka ir džiovina savo smegenis, mąstydami, kaip čia be paženminus Bažnyčią.

Bet žmonės jau aiškiai ima suprasti tų bedievių bei socialistų niekšystes, delto vargiai jiems bepavyks tie tamsųs jų darbeliai.

NETEKĘ 350,000 KAREIVIŲ IR OFICIERIŲ.

Berlynas. — Vokietijos generalis štabas skelbia, kad franeuzai ir anglai nuo pradžios užpuolimo iki dabar Somme apskrityj netekę 350,000 savo kareivių ir oficierių. Vokiečių nuostoliai esą daug mažesn.

NEGYVUOJA DU AUSTRIJOS PULKU.

Paryžius. — Francijos vyriausybė oficialiai paskelbė, kad Austrijos veikiančioje kariuomenėje panaikinta du pulku. Vienas tų pulkų, susidedąs iš magiarų ir vengrų, sukėlęs maištus. 217 kareivių už tai sušaudyta, gi kiti paskirstyti po įvairius pulkus. Kito pulko 123 kareiviai pabėgo nuo rusų iš mušio lauko. Visi jie sušaudyti. Šitie taip-pat paskirstyti po kitus pulkus.

NIEZALEŽNINKAMS NEBESISEKA.

Anglų laikraštis Scranton Times liepos 29 d., 1916 praneša labai įdomią žinią apie lenkus niezaležninkus.

Lenkų tamsuolių ir niekšų burys pakėlė maištą, užsispyrė atsiskirti nuo katalikų bažnyčios Dupoint ir sutverti savo naują "vierą", arba, kitaip sakant, niezaležninkų bažnyčią ir parapiją.

Bet teisėjas Fulles atsisakė išduoti tiems atskalunams čarterį.

Mat jau ir anglai pažino tuos žmonių apgaudinėtojus niezaležninkus. Kada susipras musieji žmonės ir kada jie išguis iš savo tarpo tuos mulkintojus!...

"Darbininko" kurstymai

"Darbininkas" paskelbė Montvilos šitokį prierašą: ...kad "Draugas" musų raštų nei atsišaukimų netalpino, tai malonėkite gerb. "Darbininko" red. duoti vietos nors per du "Darbininko" numerius".

Taip, "Draugas" netalpina susivienijimo sąnarių raštų, nes "Draugas" nėra susivienijimo organu ir ne "Draugui" tesiunčiama tuos atsišaukimus. Susivienijimo organu yra 'Savaitinis Draugas". Ten **KAIP TIK IR YRA TAS ATSIŠAUKIMAS PADĖTAS.** Žiurėk "Savaitinis Draugas" No. 30, lakštas 6 pirmoje vietoje. Jei taip, tai mes klausame, kokiu budu "Darbininkas" drįsta platinti savo skaitytojų tarpe tokias neteisingas žinias ir tokius pasmerktinus kurstymus?

Mes nededame tik neteisingų įtarlojimų ir šmeižtų. Gi visus kitus raštus dedame, kaip tai išreiškė savo norą 31 susivienijimo seimas.

LIETUVOS REIKALAI

LIETUVA, TĖVYNE MUSŲ!...

"..Išsiblaškę mes po svietą,
"Nenustosim tau mylėt.

Vai smagiai gyvenosi Lietuvoje pastaraisiais laikais prieš karę. Lietuvių visuomeniškas gyvenimas, pirm nuslopintas, virte virė, kunkuliavo.

Po rusų su japonais karės mes įgavome truputį daugiau liuosybės, geležiniai pančiai jau nebe taip skaudžiai mus vargino. Pranyko nelemtieji laikai kuomet žandarai prie šventoriaus vartų atiminėjo "Szaltinį", kuomet valsčiuose ir mokyklose kabojo lentelės su parašu "po litovski govorit strogo vosprešäjetsia" (lietuviškai kalbėti griežtai draudžiama). Gave spaudą, mes tvirtai paėmėm į rankas šį ginklą ir tiksliai naudojome savo tėvynės švietimui.

Jus, gerbiamieji, kurie senai iškeliavote iš Lietuvos, kurie palikote ten tik medinę žagrę ir kazoko "nagaiką", nepažinę butute Lietuvos po spaudos atgavimui. Kitokia dvasia viešpatavo jusų mylimoje padangėje, ki tokiais rubais pasidabino jusų apleistoji tėviškė. Pilka Lietuvos žemelę pradėjo purenti geležinis plugas, parugėje suužė pjaunamos mašinos, sodžiuose vietoje karčemų įsisteigė mokyklos, knigynai, draugijos. Žmonės ėjo kaskart turtingyn, rungčioms mokino savo vaikelius, pirko knygas skaitė laikraščius, gerino ukę, kibo į prekybą ir tt.

O ča įvairus suvažiavimai, parodos, teatrai! Juk dar visai nesenai to Lietuvoje nebuvo, apie tai tik svajota...

Tikėjomės, kad ta musų mylimoji ilgai kankinama šalelė greit privys kitas Europos tautas, kurios šiandie gali pasidžiaugti savo kultura, daile, pramonija.

Tikėjomės ir dirbome...

Bet šit ištiko didžioji Europos karė. Lietuva pirmoji pajuto skaudžią karės leteną. Musų tėvynę apsiautė ugnis ir dumai.

Kur buvo musų mokyklos, musų gimstančios pramonės įstaigos, musų draugijos ir kiti kulturos židiniai, ten dabar beriogso nudegę kaminai, ten merdėja sužeistieji, ten kasa kapus lavonams...

Per kelius mėnesius tie diegeliai janosios musų kulturos liko sunaikinti, išrauti. Iš visko, ką mes turėjome, kas mums taip brangiai kaštavo, liko tik griuvėsiai — liudytojai pirm buvusio čia gyvenimo, liko tik šimtai tukstančių apdriskusių, nualintų tautiečių, kurie rankas ištiesę prašo kasdieninės juodos duonos...

Zuvo viskas Lietuvoje. Žuvo darbas, mokslas, pasišventimas, lėšos visų tų musų darbininkų - veikėjų, kurie ant aukuro savosios tėvynės dėjo viską, ką turėjo, davė viską, ką galėjo duoti.

. . . .

Ir vėl užmirė musų tautos galingas atgimimo akordas ir vėl beširdis likimas blaško ją ties prapulties krantu...

. . . .

Nelaiminga ta musų tėvynė! Krauju ir ugnimi rašyta jos istorija. Tarytum visas pasaulis jai laimės pavydi. Tiesiog sunku žmogaus protui įsivaizdinti, kokia didelė nelaimė patiko musų šalį: nuo Vyštyčio kalnų iki Baltijos jurių armotų šoviniai nušlavė musų sodžius, miestus, vieni musų viengenčiai žuna nuo kardo griumtinių laukuose. kiti žuna nuo bado, ligų, treti nuo kitų karės palydovų. Lietuviai išsklaidyti po svetimas šalis nieko nežino apie savuosius, likusius tėvynėje, nežino kas gyvas, kas po velėna. Neveltui poetas, primines Lietuvos vargus, verkia:

Lietuva, tau lemta sunkiausia dalis:
Likimas išburė,
Tau scielvartų jurę.
Gyvenimas tavo be ryto naktis,
Ant amžino kapo
Erškėčiai be lapo
Po kryžium - našlaičiai išverkę akis

Bet niekad Lietuva nebuvo tokiame pavojuje, kokiame ji atsidurė dabar. Niekad jai taip opiai negresė klausimas: buti ar nebuti, kaip jis gresia dabar.

Zinios iš Lietuvos nuolat skelbia, kad ten bado šmėkla nuolat darosi baisesnė, kad žmonės pradeda valgyti arklieną, žiurkes, medžių žieves, šaknis. Žinoma, gal nevisos tos žinios teisingos, bet, kad ten skurdžiai žmonėms gyvenasi — dviejų nuomonių buti negali. Be to ant musų brangiausio turto — žemės kesinas svetimtaučiai. Kolonizacija — mirtis Lietuvai. Nesnaudžia ir musų "broliai" - lenkai. Jie steigia Lietuvoje mokyklas, draugijas, uoliai lenkina musų jaunąją kartą. Atremti jų pastangas — nėra kam.

· Negeriau ir su lietuviais, kurie dabar gyvena svetimose šalyse. Vieni iš jų žusta svetimų jurių gaivale, kiti skursta, badauja, treti vaidijas, sėja derlingoje dirvoje neapykantą, neužsitikėjimą...

Zodžiu sakant iš visur vargas mus čiučiuoja, skurdas glamonėja.

Bet kančių dusavimais nepalengvinsime, pracities žodžiais neatitaisysime. Jei norime gyventi, turime dirbti, turime tverti ateitį. Kas nedirba, tas žuna.

Pirmų pirmiausia reikia gelbėti tuos musų brolius, kurie badauja, kurie neturi "nei kąsnio, nei trupinio duonos sausos". Auka geros valios veiksmas. Varu nei vieno negalime priversti aukauti. Bet kiekvienas, kuris turi galvoje protą, o krutinėje — širdį, privalo neužmiršti badaujančių.

Rinkimas aukų nukentėjusiems del karės privalo buti svarbiausiu šių dienų obalsiu.

Lietuva badauja!

Lietuviai neturi ko valgyti!

Kas gali buti baisiau žodžio "badas", kuris naikina šeimynas, miestus, tautas, kuris žmogų paverčia į gyvulį, išplėšia iš jo visus švelnius, augštesnius jausmus....

Susimylėkime ant badaujančių!

Duokime, šelpkime, nesigailėkime. Darbas skubus, kiekviena valanda brangi. Neatidėliokime šelpimo. Sakoma, kas greitai duoda, tas du kart duoda, tam ir du kart ačių.

Nei ant valandėlės neužmirškime šio svarbiausio reikalo.

Vaizdas badaujančios Lietuvos te per visą gyvenimą kankina tą, kuris atsisakė sušelpti mirštantį nuo bado viengentį.

Skaudu jam bus ir klupoti ant kapo savo giminių, kuriuos jis, nedėkingasis, apleido sunkmetyje.

Iš nedidelių plytelių pastato didelius namus, iš mažų versmelių pasidaro didelės upės, iš mažų atskirų darbelių susitveria didelis, gražus darbas. Užtat, nėra reikalo ir mums nusiminti. Nors musų nedaug tėra, nors mes esame silpni, neturtingi, bet jeigu mes visi dirbsime, jeigu mes gelbėsime tėvynę, mes ją išgelbėsime. Tik norų, gerų norų — o visas sunkenybes pergalėsime.

Lietuviai dabar laiko brandos kvotimus. Jeigu jie neiširs, neišklys tarp svetimųjų. jeigu jie neišsižadės savo brolių nelaimėje, jie tuomi parodys, kad verti geresnės ateities ir jos beabejo sulauks.

Tik gyvieji vilties nenustokite. Gyvam gyvybė privalo rupėti. Šelpdami Lietuvą, kalbėkime apie ją svetimtaučiams, aiškinkime pasauliui savo šalies didžiuosius reikalus, labiau branginkime jos tradicijas.

Juk "ar laiminga, ar varguose — visados motušė".

Geram sunui motina visados brangi ar ji deimantais pasidabinusi, ar ji dėvi sulopytą sijoną.

Viskas žuvo Lietuvoje... Bet jeigu nežus musų meilė prie tėvynės, jeigu mes neišsižadėsime savo kalbos, budo, mes nežusime, mes gyvensime, gyvens ir Lietuva.

O tuomet vėl bus smagu Lietuvoje.

Tuomet mes dar garsiau galėsime sušukti:

Lietuva, tėvynė musų!

K. G.

NAUJI LIETUVIŲ KUNIGAI EUROPOJE.

J. M. Seinų vyskupas Karosas Petrograde šiomis dienomis savo namų kaplyčioje išventė kunigus: Seinų vyskupijos dijakoną Sim. Drangelį ir Mogilevo vyskupijos dijakoną Ant. Juočių.

Ivairios Zinios

KARIŠKOS JIEGOS CENTRALINIŲ VALSTIJŲ.

Vokietija, sulyg švediškų laikraščių, turi dabar 6,350,000 kareivių. Tame skaičiuje: vakarų fronte — 2,000,000, rytų — 900,000, Balkanuose — 50,000, rezervai — 400,000, tvirtovėse — 1,000,000, besimokinančių ir išgijančių 2,000,000.

Austro - Vengrija išviso šiuo laiku turinti 3,200,000 kareivių. Tame skaičiuje: italų fronte — 800,000, Balkanuose — 100,000, tvirtovėse ir užpakalio tarnyba — 500,000, besimokinančių ir išgijančių — 1,000,000.

Turkija dabar turi 1,700,000. Kaukazo fronte ji laiko 500,000, rezervose — 500,000, tvirtovėse — 200,000, išgijančių ir besimokinančių — 500,000.

Bulgarija gi išviso teturi 600,000 kareivių. Balkanų fronte — 500,000, rezervose — 50,000, pagijančių ir besimokinančių — 150,000.

Išviso-gi Vokietija, Austrija, Turkija ir Bulgarija turi 11,850,000 kareivių.

ATLYGINIMAS UŽ KARĖS NUOSTOLIUS.

Rusijos finansų ministerija dabar svarsto sumanymą apie atlyginimą karės nuostolių. Daugumas sąnarių pripažįsta, kad visi nuostoliai gyventojams privalo but atlyginti. Atlyginimo galima bus reikalauti per vienų metų laiką nuo dienos pasibaigimo karės. Norint gauti atlyginimą lig 500 rublių reikės kreipties į pavieto atlyginimo komitetus. Didesnes sumas išmokėsią augštesnieji komitetai.

RASPUTINAS GYVAS, SVEIKAS IR GALINGAS?

"Russkoje Slovo" (Amerikos) **praneša, kad žinios** iš Petrogrado skelbia, jog paskalos apie Rasputino nužudymą esančios neteisingos. Rasputinas lig šiol tebegyvenąs ir turįs didelę įtekmę caro rumuose.

SERBAI VERČIAMI Į BULGARUS.

Visose serbų mokyklose esanti priverstinai mokinama bulgarų kalba. Kaikuriose vietose serbų kalba visai išvyta iš mokslo įstaigų. Daug uždaryta serbų knin-gynų.

L. R.-K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIK. 2 KUOPA, ROSELAND, ILL.

Bulgarijos švietimo ministeris Pečevas, važinėjęs po Serbiją, su pasigerėjimu pranešė korespondentams, kad tautinimas serbų sekasi ir jis tikisi, kad per 2 - 3 metus visi serbai kalbės bulgariškai.

KARĖ TURBUT DAR NEGREIT PASIBAIGS.

Vienas Rusijos ministeris laikraščių korespondentams šit ką pasakė:

"Kalbos apie taiką dabar yra dvigubai bergždžios: vokiečiai nepergalėjo — tai aišku. Vadinasi, jie nieko negali reikalauti. Mes gi pastaraisiais laikais tik žengiame prie pergalės. Todel kalbėti apie taiką ir mums peranksti. Karė gai baigsis tik tada, kai visi priešininko užkariauti kraštai bus atimti atgal ir visi musų reikalavimai išpildyti".

SUSIRGO ŠV. TĖVO PASIUNTINYS.

Šventindamas šv. Onos vienuolyną Scrantone, Pa., staiga susirgo šv. Tėvo pasiuntinys antvyskupis Bonzano.

IŠDUOS PROFESORIŲ MEREŽKOVSKĮ.

Rusijos profesorius Merežkovskis, atsižymėjęs labai nešvariomis piktadarybėmis, bijodamas bausmės pabėgo į Šveicariją. Rusų vyriausybė nesenai kreipės prie Šveicarijos, prašydama išduoti piktadarį profesorių. Kalbama, kad Šveicarija sutiko tą padaryti.

SUCHOMLINOV ARTI PAMIŠIMO.

Nesenai burelis gydytojų atlankė buvusį Rusijos karės ministerį generolą Suchomlinovą, kuris už savo suktybes uždarytas į kalėjimą. Gydytojai sako, kad Suchomlinovas arti pamišimo. Jo protas kaskart žymiai silpnėja.

VOKIEČIAI STUDENTAI PRIE GINKLO.

Vokiečių armijoje dabar yra 56,000 studentų. Išviso augštesniose Vokietijos mokyklose mokinosi 64,000 studentų. Tokiuo budu prie knygos pasiliko tik 8,000 jaunuolių, kiti gi knygą pamainė šautuvu.

FRANCUZŲ IR ANGLŲ NUOSTOLIAI.

Per pastarąsias tris savaites anglai neteko 200,000 žmonių, o francuzai — 162,000. Anglų oficierių per tą laiką užmušta 4,333.

ESPERANTISTŲ SUVAŽIAVIMAS.

Annapolyj šiomis dienomis prasidėjo 9 iš eilės suvažiavimas pasekėjų tarptautinės kalbos — esperanto.

MOTINŲ PAREIGOS.

Kiekviena profesija, kiekvienas darbas, stovis uždeda ant žmogaus kaikurias pareigas ir atsakomybę, apie kurias reikia turėti supratimas. Juo kas skaisčiau savo atsakomybę supranta, tuo sąžiningiau ją ir pildo. Atsakomybė ir pareiga, tai neatskiriamu supratimu.

Bet ne tik ten, kur reikalinga aukoti darbas, yra pareiga ir atsakomybė. Tai sutinkame kiekvienam musų gyvenimo žingsnyj, kiekvienam pašaukime ir padėjime.

Ir stebėtinas daiktas. Į kaikuriuos svarbesniuosius atsitikimus dažnai mes nei domos neatkreipiame ir nei nepamąstome apie savo pareigas ir atsakomybę.

Išeinanti už vyro mergaitė, pavyzdin, labiaus susirupinusi tuo, ar ji įstengs patikti savo vyrui, kaip jinai išrengs ir išpuos savo namus ir t. t. Bet reta kuri jų pagalvoja apie tai, ar įstengs garbingai išpildyti liuosa valia paimtas sau žmonos ir motinos pareigas.

Kitos tautos lietuvius pralenkė tuo žvilgsniu. Imkime pavyzdžiui Japoniją. Ten kiekviena mergaitė, nežiurint ar ji bus turtinga ar bėdina, paskutinius savo mokslo metus pašvenčia išimtinai šeimininkavimo mokslui, rubų siuvimui, vaikų auklėjimui.

Svarbiausiuoju šeimynoje šulu turi buti motina. Jinai už savo vaikus atsakanti prieš Dievą, prieš pačius vaikus ir visuomenę. Jinai taip-pat turi didžiausią intekmę į vaikų auklėjimą.

Kiekvienas sunus, kurs turėjo pagirtiną motiną, visas gyvenimas užlaikys savo širdyje didžiausią pagarbą motinai ir seserims.

Motina privalo bernaičiams skiepinti tokias pat doros taisykles, kokios yra skiepinamos mergaitėms. Nes dora yra viena ir sulyg jos visi turi gyventi ir elgties.

Taigi šituo žvilgsniu, motinos atsakomybė yra didžiausia.

Tokiais, motin, bus tavo vaikai, kokiais juos išauklėsi.

Emil.

Pilnoji blaivybė yra musų prigimtas stovis, nes mes gemame blaivininkais. Gi svaigalų vartojimas yra nedoras ir pasmerktinas paprotys. Šituo papročiu dažniausia užsikrečiame matant kitus geriant. Todel reikia šalinties tų vietų, kur svaigalai pardavinėjami ir tų namų, kur jie vartojami.

Pilnasis blaivininkas yra liuosas nuo visokių sveikatai pavojų ir nuo gyvybės sutrumpinimo. Kad turėti gerą sveikatą, reikia buti pilnais blaivininkais. Nors žmogus, įpratęs gėriauti, išsyk turi nukęsti daug nesmagumų norėdamas atprasti nuo gėralų, bet tie nesmagumai yra laikini ir jie tuojaus praeina. Tik reikia turėti stiprus noras ir gera valia, o nuo svaigalų vartojimo nesunku atparsti. Kaip atprasi, veik pajusi sveikatos pagerėjimą ir suprasi šio gyvenimo prakilnumą.

Visiems visur reikia subrusti kovon prieš didžiausią žmonijos nevidoną alkoholį. Visiems lietuviams pravartu įstoti Pilnųjų Blaivininkų Sus-man.

I. Čepulis.

TAUTOS FONDO RAŠTINĖS PRANEŠIMAS.

Naujas Tautos Fondo raštininkas jau grįžo Chicagon ir tvarko visus Centro raštinės reikalus.

Sulyg Tautos Fondo seimo, Philadelphioje, nutarimo, kningos turi buti vedamos pagal skyrius, kad galima butų paskelbti, kiek kuris skyrius surinko Lietuvos sušelpimui pinigų. Kadangi pagal skyrius ligšiol nebuvo užvestų kningų, tai esame priversti kreipties į visus Tautos Fondo skyrius, idant jie teiktusi prisiųsti Centro raštininkui žinių: 1) kiek kuris T. Fondo skyrius nuo pradžios savo veikimo surinko aukų, 2) kiek tų aukų prisiuntė Centrui, 3) kiek išleido vietiniams savo reikalams ir 4) kiek dar savo iždė turi.

Visos tos žinios kuogreičiausia turi buti prisiųstos šiuo adresu:

Kazys Pakštas, Tautos Fondo raštininkas, 917 W. 33 rd st., Chicago, Ill.

IŠ KARES LAUKO

Bedieviu par= mazonu darbeliai

Bedieviai, kurie vadinas franc — masonais arba kaip juos musų žmonės vadina parmazonais, neskundžia sau gražių vardų. Jie save vadina pirmeiviais, tautininkais, pažangiais ir tt.

Siomis dienomis visos pasaulės bedievių parmazonų delegatai susirinko Ryme. Į susirinkimą atvyko iš Portugalijos ir vyriausysis parmazonų mistras Magalhes Lima.

Susirinkusieji bedievių delegatai tarėsi, ką bedaryti, kad popežius stengias sutaikinti kariaujančias valstijas, kad jis ir pats šelpia ir kitus ragina šelpti nuo karės nukentėjusius, kad jis išsirupino paliuosuoti iš nelaisvės sunkiai sužeistuosius kariaujančių šalių kareivius ir juos nusiųsti gydyties į gražiausią pasaulėje šalį, kuri vadinas Šveicarija, Mat taip beveikdamas del žmonijos labo, popežius nusipelnė visų meilę ir pagarbą. Susirinkusieji bedieviai tarias, kaip beįtikinti pasaulį, kad popežius yra žmonijos didžiausia nelaimė, kaip besukelti prieš Bažnyčią žmonių neapykantą.

Nutarta dar labiau užsipuldinėti ir dergti katalikų Bažnyčią ir kunigus.

Taigi iš tų tarybų visiems aišku, kad del bedievių geriau težuna milijonai nekaltų kareivių, teliejas žmonijos kraujas latakais, temiršta varguose ir ašarose milijonai našlių ir našlaičių, tevaitoja nelaisvėje uždaryti sunkiai sužeistieji kareiviai, by tik žmonės neapkęstų popežiaus, Bažnyčios, katalikų tikėjimo.

Argi ne tą patį matome darant ir musų bedievius socialistus. Juk jie kartu su savo kalėdninku Andriu Bulota dergia draugiją nukentėjusiems del karės šelpti. Tais savo dergimais socialistai mažina aukų plaukimą. Reiškia delei lietuvių socialistų temiršta badu musų broliai, ir seseris ir seni tėveliai, temaldauja siratos nors plutos šmotelį. Kurstydami nesiųsti draugijai aukų, jie tuo pačiu liepia užsikišti ausis, kad negirdėjus tų maldavimų, bet kad visus pinigus supilti į socialistų fondą. O tie pinigai beabejonės bus sunaudoti pirkti revolverius, bombas, kelti revoliuciją, žudyti žmones ir tuo budu vykinti socialistų rojų arba, teisingiau pasakius, įvesti žmonijai bjaurią vergiją.

DIDELIS GAISRAS PETROGRADE.

Berlynas. — "Local Anzeiger gavo žinią, kad Petrograde šiomis dienomis ištikęs didelis gaisras. Sudegęs per Nevą tiltas jungiantis Petrogradą su Vasilio ostrovu (sala), kur yra svarbiausieji sostinės valdiški namai. Neva upėje sudegę 12 didelių garlaivių, kurių tarpe buvę keli transatlantiniai. Gaisras sunaikinęs ir dalį Putilovo dirbtuvių, kur dirbami ginklai ir amunicija.

Gaisras prasidėjęs nuo tilto, kuris vienu žygiu keliose vietose ėmęs liepsnoti. Policija yra nuomonės, kad tai busiąs anarchistų darbas. Anarchistai kadangi grasinę sunaikinti visus valdiškuosius bustus Petrograde.

ANGLAI EINA PIRMYN SOMME APSKRITYJ.

Londonas. — Kruvini mušiai seka anglų su vokiečiais penkių mylių ilgio frontu, nuo Pozieres ligi Longueval. Anglai tvirtina, kad jie keliose vietose eina pirmyn. Šitam fronte yra trečioji vokiečių apsiginimo linija, kurią anglai dabar daužo ir jau kaikurias vietas sutruškinę. Mušiai dar nepasibaigę Longueval miestelio gatvėse, kur anglams prisieina grumties taip baisiai, kaip ir paimtame miestelyj Pozieres.

Francuzai tuo tarpu be pasekmių griumiasi aplink Peronne ir už Estrees miestelį. Daug geriaus francuzams sekasi prie Verduno. Jie ten keliose vietose stoję užpuoliman prieš vokiečius.

RUSAI SULAUŽĖ VOKIEČIŲ - AUSTRŲ FRONTĄ GALICIJOJ IR VOLYNIJOJ.

Londonas. — Liepos 28 d. ryte rusų armijos antpuoliu paėmė svarbų Galicijos miestą — tvirtovę Brody. Dar nežinia, kiek jiems ten teko nelaisvių ir grobio.

Vakaruose nuo Lucko, Volynijoj, rusai nušlavė visą vokiečių - austrų apsiginimo liniją. Bėgančius šiaurių pusėn vokiečius - austrus vejasi rusų raitarija. Sutruškinta vokiečių apsiginimo linija ir kloniuose upių Slonevka ir Boludrovka.

Vakaruose nuo Lucko rusai liepos 28 dieną paėmė nelaisvėn 55^ vokiečių - austrų oficierius, jų tarpe 2 generolu ir 2 pulkininku ir suvirš 9,000 kareivių. Be to paėmė 46 armotas.

Pietrytuose nuo Baranovičių seka dideli mušiai. Bet ir ten rusai eina pirmyn.

Visi tie rusų laimėjimai yra neišpasakytos vertės. Taip-pat ir moraliu žvilgsniu labai brangintini ne tik rusams, bet ir jų talkininkams. Gi austras ir vokiečiams tikrai baisus smugis.

Brody tvirtovė ir miestas stovi ant Rovno - Lvovo geležinkelio, už 58 mylių šiaurrytuose nuo Lvovo.

Petrograde neatsidžiaugia ma tokiais nepaprastais rusų armijų laimėjimais.

70,000 TURKŲ VENGRIJOJE.

Londonas. — Iš Lausanne, Šveicarijoj, praneša, kad į Vengrijos lygumas už Karpatų atgabenta 70,000 turkų, kurie austrams - vengrams pagelbėsią apginti Vengriją nuo rusų užpuolimo.

RUSAI BRIAUJAS ANT KOVELIO IR ANT LEMBERGO.

Petrogradas. — Anot oficialio rusų pranešimo, Stokhod upės frontu rusai eina pirmyn. Liepos 31 dieną ten rusams tekę dar suvirš tukstančio nelaisvių, kurių tarpe esąs vienas pulkininkas su savo štabu ir šiaip 21 oficieris.

Kovelio fronte seka dideli mušiai.

Brody apylinkėse rusai austrus naginę net ligi Graberka ir Seret upių. Austrai sunkiąja artilerija buvę tepradėję bombarduoti Brody miestą. Bet veikiai buvę nutildyti.

Baranovičių apylinkėse, Lietuvoj, seka artilerijų dvikova.

ANGLAI PAĖMĖ POZIERES PO 72 VALANDŲ MUŠIO.

Londonas. — Po 72 valandų nuožmaus mušio anglai pagaliau paėmė iš vokiečių visą Pozieres miestelį, Somme apskrityj, Francijoje. Apie tai čionai oficialiai paskelbta liepos 26 dieną. Vokiečiai per 72 valandas gynėsi, prisidengdami murinių namų griuvėsiais. Bet australiečiai įveikė juos.

Pozieres guli į pietvakarus nuo Bapaume miesto. Per jį eina svarbųs vieškeliai - plentai Albert - Bapaume ir Thiepval - Longueval.

Vakaruose nuo Pozieres anglai paėmė iš vokiečių dvi stiprias dalis apkasų. Tarpe paimtų ten nelaisvėn vokiečių yra 5 oficieriai.

Anglai paėmę Pozieres, atidarė sau kelią į Martinpuich augštumas, kurios dabar jau apsiaučiamos. Be to Pozieres anglams atidarė kelią eiti pirmyn frontu nuo čia ligi Thiepval, kur dabar visos vokiečių pozicijos griaunamos sunkiomis armotomis.

Pietuose nuo Somme francuzams pasisekė atimti iš vokiečių apdrutintus vienus namus pietrytuose nuo Estrees miestelio. Ten francuzams tekę keliolika nelaisvių.

IŠ MUŠIO POZIERES MIESTELYJ.

Londonas. — Vienas sužeistas anglų oficieris, kurs dalyvavo mušyj prieš vokiečius Pozieres miestelyj, Francijoje, štai ką pasakoja:

"Nedėlios ryte anksti po smarkiam armotų bombardavimui, anglų pėstininkams įsakyta stoti atakon ir antpuoliu paimti Pozieres miestelį. Pėstininkai akimirkoj leidosi miestelio link ir veikiai be didelių sunkenybių paėmė pirmutinius iš krašto namus. Prieš pat dvyliktą dienos vokiečiai stojo kontratakon. Jų užpuolimas buvo nepaprastas, nebe vilties, kadangi jų drąsa buvo padilginama kokiuo tai eteru.

"Čia šautuvai nebuvo naudojami, tik durtuvai, peiliai, revolveriai, kardai ir rankinės granatos. Didžiuma vokiečių buvo apsiginklavę buožėmis, į kurias prikalta smailiais galais vinių. Tokiais įnagiais Francijoje naudojasi apašai (plėšikai), bet ne kareiviai. Mačiau, kaip vienas vokiečių oficieris tokia buožė norėjo kirsti sužeistą anglų oficierį. Bet šis pirm laiko vokietį revolveriu nušovė.

"Vienam apgriautam name vokiečių burys buvo įsikraustęs su kulkasvaidžiu. Australiečiai juos lig vienam išbadė durtuvais.

"Mačiau dviejų oficierių dvikovą. Anglų leitenantas mušio metu kardu kirto į petį bavariečių kapitonui. Šis paleido leitenanto pilvan kulipką iš revolverio. Leitenantas pakrito, bet staiga, atgavęs sąmonę, vėl kardu sviedė kapitonui į galvą. Šis smugis pakirto bavariečio gyvybę. Neužilgo mirė ir leitenantas.

"7 valandą vakare anglai jau buvo paėmę tris ketvirtdalius miestelio".

RUSAI EINA PIRMYN GALICIJOJ IR VOLYNIJOJ.

Londonas. — Nuo Kovelio fronto ligi Dniestro pietinio apskričio 150 mylių ilgio linija rusai nesulaikomai veržiasi pirmyn. Jie grasia kaip pačiam Kovelini, taip Vladimir - Volinskiui, Galicijos sostinės Lvovui ir kitiems svarbesniems vokiečių austrų seniau užimtiems miestams.

Be to rusai jau pasivarę ir arčiau Stanislau miesto, Galicijoj. Šiam mieste yra geležinkelių centras. Per šitą miestą vokiečių - austrų armijoms į Lvovą ir į kitur gabenama amunicija ir provizija. Ir Petrogrado praneša, kad rusai nuo Stanislau miesto yra tik už 15 angliškų mylių.

Praeitą pėtnyčią ir subatą rusai Volynijoj ir Galicijoj laimėjo tiek daug, kaip dar nekuomet. Jie užėmė Brody, paėmė nelaisvėn suvirš 32,000 vokiečių ir austrų kareivių 75 armotas ir daug amunicijos. Tarpe paimtų nelaisvių oficierių esą du generolu.

ATIDAI.

Naujas Veikalas, Surengtas Vienam Balsui ir Piano

MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gaunama "Draugo" Knygyne.

Pinigai galima siųsti krasos ženkleliais.

REIKALINGI VAZINĖJANTI AGENTAI.

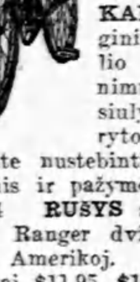

kiekvienamė mieste važinėtis ir rodyti naują 1916 "RANGER" modelį. Rašykit susipažinimui su musų specijalių pasiuly mu.

PRISTATOMAS DYKAI del 30 dienų išmėginimo. Klausk del didelio katologo ir paaiškinimų stebuklingiausio pasiulymo, kuomet nors daryto ant dviračio. Jus busite nustebinti musų mažomis kainomis ir pažymėtomis išlygomis.

94 RUSYS sulyg didumo ir spalvos Ranger dviračių. Pilniausios visoj Amerikoj. Kiti garantuoti modeliai $11.95, $1475, ir $17.60. Keletas gerų vartotų dviračių, paimtų išpardavimui nuo $3.00 iki $8.00.

Sinos, lemputės, ratai ir visos reikalingos dalys už pusę paprastos kainos. Nepirk dviračio, kol negausi musų katalogo. Rašyk dabar.

MEAD CYCLE CO. Dept. A—334 CHICAGO, ILL.

"Tautos Rytas"

Mėnesinis Blaivininkų Laikraštis 1 puslapių didumo. Kainuoja metams 50 c.

Adresas:

Rev. J. Valaitis

28 Cherry St. - - Shamokin, Pa.

Jei nori turėti gerą ir pigų laikraštį, užsirašyk

"Santaika"

Mokslo, politikos, poezijos ir satyros savaitinis laikraštis.

"SANTAIKOJE" telpa įvairių-įvairiausios viso pasaulio bėgančios žinios.

"SANTAIKOJE" telpa taipgi tyri mokslo straipsniai, poeziją, vaizdeliai ir sveiki juokai.

"SANTAIKA" eina tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.

"SANTAIKĄ" leidžia P. Szukys.

"SANTAIKOS" kaina metams $1.00. Pusmečiui 65c. Pavienis num. 3c.

Siųsdami prenumeratą, korespondencijas, laiškus ir kreipdamiesi su visokiais reikalais adresuokite:

"SANTAIKA

2120 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.

Kapitalas su perviršiu $165,000.00.

Šitoji Banka prižiurima Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas.

Svarbi žinia West Sidiečiams.

Kas iš West Side'čių užsisakis "DRAUGĄ", užmokėdamas $3.00, gaus dovanu didžiausį Amerikos lietuvių "Metraštį" per mane metams dieraštį arba per metus dvisavaitinį laikraštį 'Tikyba ir Dora".

Užsimokėjęs $3.50, gaus per ištisius metus dienraštį "Draugą" ir mėnesinį juokų laikraštį "Žvirblį".

Nauduokitės gera proga!

P. CIBULSKIS,

2112 W. 21 Pl. Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

PASEKMINGAS, MOKSLIŠKAS GYDYMAS DYKAI DEL VYRU IR MOTERIU.

Ar slinka jums plaukai?
Ar pražilę jusu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokias nors ne sveikumais ir limpanti jie?
Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?
Ar plinki, bei pradedi plikti?
Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligų, tai stenkites apsauguoti jos. Užsakykete iliuostrota knygute jusu prigemtą kalba:

"TEISYBE APIE PLAUKUS,"

Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios:

Gražybe plauku.—sudėjimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas—Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai i penkius savaitis tureti gražius plaukus.—žili plaukai. —Barzda.—Ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galeme pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus. Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiučeme kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išpiaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šianden.

Union Laboratory, Box 537, Union, N. Y.

UNION LABORATORY,
Box 537, Union, N. Y.

Siučiu i dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiutimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

AUKOKITE TAUTOS FONDAN.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

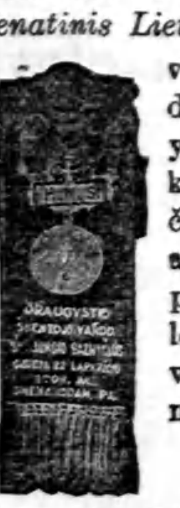

visokių ženklelų draugystėms, o ypatingai: kokardų, guzikučių, metalinių, anameliuotų ir padengtų celluloid'u, šarpų, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas

166 Molrose street, Montello, Mass.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui

Tuojau įtrink D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir lietuvnikų numylėtas naminis budas

Tikras tiktai su pažymėta marke "ĮKARA"

25c. ir 50c. butelinkas visose aptiekose arba stačiai nuo

F. AD. RICHTER & CO.

?? Washington Street, New York, N. Y.

Phone Canal 2941

PETER A. MILLER,

Jubilierius ir Optikas

Akis išegzaminuojamos: akiniai pritaikomi. Deimantai, aikrodėliai, laikrodžiai ir brangakmenys.

Užlaikau visokių auksinių aikrodėlių, deimantinių ir šliubinių žiedų. Parsiduoda teisingai.

Jei auksą perki, auksą gausi ir už auksą mokėsi. Pasiklauskite, katrie yra pirkę pas mane, jie teisybę pasakys.

PETER A. MILLER,
2256 W. 22nd Street.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600--4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečių procentą ratomis ant metų. Siuučiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės girminėtu antrašu.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jusų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo $25 iki $85 ant orderio daryti siutai $5.00 ir augščiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos $4. $5 ir $6.00. Ant orderio siutos kelinės už $2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Atdara kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Seniausia Taupymo Banka Chicagoje

The Hibernian Bank

Įkurta 1867 metuos.

Pietvakarinis kampas La Salle ir Adams St.

TAUPIMO DEPARTMENTAS

Priimam Depazitus pradedant nuo vieno dolerio ir daugiau, nž kuriuosmokama 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų. Atdaras Subatos Vakarais uno 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTMENTAS.

Perka ir parduoda propertes ant komisijos: iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; sklina pinigus ant itaisytų savasčių (properčių).

PLATINKITT TARP AMERIKONŲ BROŠIURĄ.

A Plea for the Lithuanians

Tai geriausias tarpininkas supažindinti amerikonų plačią visuomenę su lietuvių tauta ir dabartiniais Lietuvos vargais. Atskiras egzemplioris tik 10 c. Galima gauti pas:

KUN. J. J. KAULAKĮ,
324 Wharton st., PHILADELPHIA, PA.

arba

"DRAUGO" KNYGYNE,
1800 W. 46th st., CHICAGO, ILL.

ŽINIOS APIE LIETUVA

$9.000 Lietuvai

Šiomis dienomis Tautos Fondas siunčia vokiečių užimton Lietuvon $9.000.00. Vilniun $7,000.00 ir Kaunan $2,000.00.

P. YČO ŠV. TĖVUI ITALŲ KALBA PADUOTAS MEMORIALAS.

Šventasai Tėve!

Nelaimingiausiu nunai yra lietuvių tautos padėjimas. Ačių josios geografiniam padėjimui Lietuvos žemės tiek kartų buta ugnyje. Tai rusų, tai vokiečių, kariuomenės užmindinėdavo ja paeiliui. Kaunas, Gardinas, Suvalkai, Vilnius ir daugumą kitų miestų buvo liudininkais kruvinų batalijų. Vokiečių užpuolimo išsigandus liaudis bėgo į Rusijos gilumą. Daugiau nei 300 tukstančių lietuvių priversti buvo prasišalinti, apleidžiant savąją žemelę, kad svetur pritirti bado, nelaimių.

Nemažiaus taip-pat nelaimingi yra žmonės, likusieji vokiečių užimtoje Lietuvoje, kame visur tik mušių laukai, iš priežasties šito negirdėto dar susirėmimo. Tenai, kur kitados žydinčių laukų, ar turtingų miestų tebuta, šian dien matosi apdegusieji kaimai.

Lietuva sunaikinta!... Visą-ką, kas šiokiu ar tokiu stebuklu da išliko, vokiečių kariuomenė užgrobė. Reikalingiausi gyvenimui daiktai taip pabrango, jog negalima jų ir išpirkti, kitų suvis nėsama ir už jokį pinigą negalima butų gauti. Daugel vietose žmonės tiesiog badauja, o asmenys, kuriems pasisekė atlankyti tąs nelaimingas apylinkes, baisių-baisiausius vaizdus piešia. Šitoji, niekuomet neregėtoji nelaimė vis eina didyn ačių baisiam vokiečių apsiėjimui su lietuviais gyventojas, taip kad lietuvių kentėjimo negalima nė aprašyti — ir nėsama iškur tverties pagelbos!

Pirm negu Lietuvos sostinė, Vilnius, tapo užimta, tenai buvo susitvėrę "Lietuvių Centralinis Komitetas", kad šelpti nelaimingąsias karės aukas. Šitojo komiteto turėta 140 skyrių, bet vokiečiams miestą užėmus, Komitetas turėjo liautis besidarbavęs ir tai stokos pinigo delei. Minėtojo Komiteto dalis, kurio pirmsėdžiu turiu garbę tebuti, nukeliavo Petrogradan, kame ikišiol tesidarbuojant sugebojinai sutvarkyti išsisklaidžiusius po visą Rusiją lietuvius, — suteikiant jiems netik medžiagišką, bet ir dvasiškąją pašalpą. Plačiojе Rusijoje šito Komiteto turima nunai 108 vietos lietuviams priglausti, duodant jiems maistą, butus gyventi ir darbuoties, vaikams prieglaudas ir mokyklas.

Šisai Komitetas šelpia Lietuvos jaunuomenę — mokinius žemesniųjų ir augštesniųjų mokyklų. To paties Komiteto jau įsteigta 98 mokyklos, 82 amatų mokslo įstaigi, 3 gimnazijos, mokytojų seminarijų ir keletas tam tikrų profesijinių mokyklų.

Prie viso ko šisai Komitetas rupinasi ir dvasiškais išsisklaidėlių reikalais ar tai įstatant kapelionus dvasios reikalų užganėdinimui, ar tai spaudžiant ir dalinant maldakninges, ar žmonėms prieinamus laikraščius. Visą tą komitetas atlieka tai Rusijos pinigyno lėšomis, tai viešomis geradarių aukomis.

"Lietuvių Centraliniui komitetui" pasisekė sukalėdoti 5 milijonus rublių, tai yra 13 milijonų lyrų. Daugiausia suaukojo apsigyvenusieji Šiaurinėje Amerikoje lietuviai. Nemažai taipgi yra sudėję ir esantieji po Rusijos valdžia Lietuvos gyventojai anksčiau, negu jų tėvynė vokiečių užimta tapo. Tuo metu Lietuvos bažnyčiose padarytoji rinkliava, viena tik diena, sugebo duoti 30 tukstančių rublių. Kad ir, kaip matoma, "Lietuvių Centralinis Komitetas" gal dar šį tą nuveikti saviškių po Rusiją išsisklaidžiusių naudai, tečiau kaslink lietuvių pasilikusių vokiečių užimtame krašte, jisai nieko padaryti negali ir tik iš priežasties pingo stokos. Teturint pinigų Komitetas, ačių savo organizacijai, vis ir šiandien dar galėtų palengvinti anų nelaimingųjų liikmą.

Bet aiman! Musų šaltiniai išseko, ir nebegalint jau nieko surinkti išsisklaidžiusiųjų tarp, "Lietuvių Centralinis Komitetas" įgaliojo mane, kaip savąjį pirmsėdį, maldauti Jųsų Šventenybės, pagailėti nelaimingosios lietuvių tautos, paskiriant vieną tik dieną rinkliavai padaryti visose katalikų pasaulio bažnyčiose, teprašant Viešpaties, kad Jisai suteiktų pageidautąją ramybę, teik tųsi palengvinti ir Lietuvių kančias, kurie visuomet buvo ištikimais Tikybai ir Bažnyčiai.

Galutinai puolant į Jųsų kojas, Šventasai Tėve, prašau suteikti palaiminimą nelaimingąjai Lietuvai.

Romoje 8 birželio 1916 m.

Jųsų Šventenybei atsidavusis sunus.

Martinas Yčas,
Petrogrado Liet. Centr. Komiteto Pirmsėdis,
Rusijos Dumos atstovas.

(Iš "Žvaigždės")

LAIŠKAS IŠ MANDŽURIJOS.

Atėjus sunkiems Europoje laikams, man prisiėjo apleisti tėvynę. Paėmė mane kariuomenėn. Patekau Mandžurijon. Čionai tarnauju prie geležinkelio. Čia kareivių gyvenimas ne blogas. Kareiviams geležinkeliečiams valdžia moka algas kas mėnuo, nuo 5 iki 20 rublių. Katras svarbesnę vietą užima, tasai, žinoma gauna daugiau ir uždmokesnio. Kareiviai tatai pašalinės pašelpos nereikalauja.

Mandžurijos didžiausias miestas yra Charbinas. Čia nesenai aš suradau kelius lietuvius, kurie senai apsigyvenę. Daug lietuvių yra dar ir kitur. Iš Lietuvos negauname jokų žinių ir jų labai - labai pasiilgę.

Gurklaniškis.

KARĖS VĖSULA SUVALKIJOJE.

Lenkų laikraščiai praneša, kad Suvalkija nuo karės labai nukentėjusi. Kalvarijos paviete kai-kurie kaimai esą paversti į tyrus. Kalvarijos miestas taipo gi išgriautas. Visi laukai išraižyti apkasais. Labiausia gi nukentėjo tai Marijampolės pa vietas. Didesnė dalis kaimų išgriauta. Pats miestas taipo gi gerokai apdaužytas.

Iš Stabino apylinkių 4,000 gyventojų vokiečiai išsiuntė Vokietijon. Išvežtas ir kunigas.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

SOCIALISTŲ IR LAISVAMANIŲ KUNIGUŽIS MOCKUS SUAREŠTUOTAS WATERBURY, CONN.

Čionai policija suareštavo socialistų ir laisvamanių kuniguži garsingąjį velnių kupčių Mockų, ir žinomą pragaro matininką.. Vienas saliuninninkas socialistas už jį padėjo $500 parankos. Teismas įvyks rugpjučio 3 d., š. m.

Kietis.

ROSELAND, ILL.

"NAUJIENŲ" MELAGYSTĖS.

Nedėlioj, 23 d. liepos buvo surengtos prakalbos. Kalbėjo gerb. kun. P. Lapelis, p. A. Kanaverskis ir p. Kazys Pakštas — gi "Naujienų" No. 157 š. m. su sarkazmu rašoma, kad kalbėjęs žinomas kalbėtojas A. Račkus. Kad "Naujienų" korespondentai yra melagiai, tai jau žinoma visiems.

Ši melaginga socialisto korespondencija parodo, kad socialistai ne vien tik yra šmeižtai, bet taip-gi ir bailiai. Kaip tik koks kalbėtojas pasako socialistams tiesos žodelį, tai jų akyse ir vaidinas tas "baisusis" Račkus. Vargas musų mulkintojams socialistams!

Vyčių Kareivio Tėvas.

IVAIRIOS ŽINIOS

Socialistiškai-židiškoji begėdystė

Kaikurie Chicagos žydiškieji laikraščiai prasimanė, buk antvyskupis Mundelein žadąs išvesti iš parapijinių mokyklų prigimtąją kalbą, o įvesti tik vieną anglišką kalbą, kad tokiuo budu suamerikonizavus svetimtaučius.

Lietuvių socialistų laikraštis "Naujienos", kurių redaktoriu yra pragarsėjusysis savo negirdėtu tamsumu ir koliojimais Grigaitis, rašo: "Arkivyskupas Mundelein užsimanė suamerikoninti visus ateivių vaikus... Užvakar jis išleido paskelbimą, kad žemesnėse klesose parapijinių mokyklų butų mokinama vien anglų kalba".

Tuo tarpu antvyskupis Mundelein mus vakar įgaliavo pranešti lietuvių visuomenei, kad ta paskala yra leidžiama Bažnyčios priešininkų ir, kad ji yra gryna melagystė.

BAISUS SPROGIMAS; $30,000,000 NUOSTOLIŲ.

New York. — Liepos 30 dieną ryte sprogo visa galybė sukrautos sprogstamosios medegos ir amunicijos ant prieplaukinio tilto Lehigh Valley geležinkelio Jersey City, šale New Yorko. Sprogimas buvo pasibaisėtinai smarkus. Buvo girdžiamas penkiose apylinkinėse valstijose. New Yorko kuone visi augštesnieji namai daug nukentėjo. Kol - kas sužinota, kad 8 žmonės žuvę. Sakoma, jų turėję žuti daug daugiau. Taip-pat dar nesužinota skaitlius sužeistųjų.

Kaip visuomet, taip ir dabar sprogimo tikroji priežastis nesužinota. Suimta Albert M. Dickman, Black Tom salos dokų Lehigh geležinkelio agentas; Theodore B. Johnson, Lighterage and Touring kompanijos prezidentas; Alexander Davidson, National storage kompanijos superintendentas. Jie visi kaltinami už žmogžudystę, nes atsakomi už sukrautos amunicijos Black Tom saloje neprižiurėjimą.

Kaip New Jersey, taip New Yorke ir Brooklyne augštesnių bustų langų stiklai išbirėjo nuo baisaus sprogimo.

Ellis Island saloje, kur priimami ateiviai, namuose nuostolių padaryta už $75,000. Laisvės stovylai — $100,000.

New Yorko augštuose bustuose išbirėjo 8,000 langų.

Abelnai buvo manoma, kad New Yorke ištiko žemės drebėjimas. Gyventojai baisiai buvo pergązdinti.

Kaip valstijinė, taip ir federalė valdžia pradėjo tardymus. Policijiniai agentai darbuojasi susekti sprogimo priežastį.

Abelnai spėjama ir net viešai tvirtinama, kad čia savo rankas bus pridėję vokiečių šnipai, kurie jau ir taip daug visokių prajovų yra atlikę Suv. Valstijose. Tuo labiau vokiečių šnipai intariami, kad sprogusi amunicija ir kitoki karinė medega buvus pagaminta kariaujančioms šalims Europoje.

TINKAMAI ATSAKYTA.

Iš Lausanės miesto važiuojant gelžkeliu į Genevą kartu su kitais važiavo ir vienuolis. Tame pačiame vagone sėdėjo druktas nusipenėjęs laisvamanis. Pamatęs vienuolį, jis tuoj sumanė iš jo pasijuokti.

— Sakyk, geradariau, tarė jis, kreipdamos į vienuolį, jei yra pragaras ir ten nuolat dega ugnis, iškur velniai tiek daug malkų gauna?

—Nusiramink, tamstėle, kol yra tokių storų malkpagalių, kaip tamsta, nėra jokios baimės, kad pragarui malkų pritruktų.

Laisvamanis nuraudonavo, nusispjovė ir išėjo į kitą vagoną. Keleiviai palydėjo jį garsiomis pajuokomis.

POPEŽIAUS DELEGATAS PAS JAPONIJOS CIESORIŲ.

Antvyskupis Petrelli, popežiaus delegatas į Filipinus, važiuodamas į paskirtą vietą, sustojo kaikuriam laikui Japonijoje. Antvyskupis įteikė Japonijos imperatoriui šv. Tėvo laišką. Japonijos valdovas popežiaus delegatą priėmė su retu iškilmingumu, nuoširdumu. Dalį savo rumų imperatorius užleido garbingam svečiui. Apie ką tartasi — nežinia.

MOTINOMS PATARIMAI.

1. Pratinkit vaikus, kad tuoj atsikėlę jie pasimelstų, švariai nusipraustų, apsirėdytų ir pasisveikintų.

2. Prieš valgį tegul persižegnoja ir prie stalo teužsilaiko ramiai, rimtai.

3. Po valgio labai naudinga užduoti vaikui nesunkų darbą. Reikia žiurėti, kad kiekvieną darbą vaikas atlik tų gerai, su pamėgimu. Nuo pat mažų dienų reikia vaiką pratinti prie darbo.

4. Vakarui atėjus vaikas pats turi nusirėdyti, gražiai padėti drabužėlius paskirtoje vietoje ir pasimeldęs teeina gultų.

5. Svečiuose žiurėkite, kad jųsų vaikai butų mandagiais su visais pasisveikintų, ramiai užsilaikytų.

6. Rėdykite vaikus visada pagal savo turto. Nelepinkite perdaug jų.

SNIRUTĖS SOCIALISTŲ PARTIJOJE.

Iš Berlyno 27 liepos ateina žinia, kad socialistų partijos valdyba išleido manifestą į darbininkus, kviezdama neklausyti socialistų vado Liebknechto ir kitų kurstytojų prieš kariavimą.

PASEKMINGAS GYDYMAS

Pasekmingas gydytojas gydo savo ligonius su vaistais, kurie yra visi tyri, švarųs, tikri ir skanųs vaistai. Tokis prirengimas yra Triner's American Elixir of Bitter Wine, kuris turi tinkamą kartų skonį ir susideda iš karčių žolių ir raudonojo vyno. Tai yra labai gelbstantis visuose padėjimuose, kuomet reikalinga prašalinti iš kuno visą seną medegą ir taipgi, kuomet kunas reikalauja naujos spėkos ir energijos. Daugelyje pilvo sunegalėjimų žarnų ir kepenų, ši gyduolė priduoda gričiausią pagelbą. Patartina vartoti užsikimšime žarnų, kankinime po valgio, silpnume, nerviškume, sustiprinimui kraujo, padidins jųsų norą valgyti ir virinti. Kaina $1.00 aptiekose. Jos Triner's Manufacturing shemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Reikalavimas Trinerio Tepalo didinasi, kas liudija, kad jis veikia užganėdinančiai musų draugams. Daugiausia nuo reumatizmo, neuralgijos, niksterėjimų ir sutinimų. Kaina 25 c. ir 50c. Krasa 35 ir 60c.

(Apgars.)

Šalti Faktai apie Vaikus

1. Kiekvieną motina turi apsaugoti savo kudikius nuo pagavimo šalčio.

Kiekviena motina turi turėti omenije, kad jos kudikio sveikatą priguli nuo jos pačios, užtat kiekvieną motiną turi užlaikyti savo kudikius gerame padėjime. Nuo užkietėjimo, diarhoca ir kitokių ligų visados duokite vaikams "Kopps Baby's Friend" kuris per paskutinius 40 metų yra išgelbėjęs daugiau kaip milijoną gyvasčių. Jį galima gauti už 25c. ir 50c. kiekvienoj aptiekoj.

Jeigu nebutų galima Jums nusipirkti jusų apielinkėje, galite siųsti tiesiai pas mus, sekančių adresu:

C. Robert Kopp

KOPP'S BABY'S FRIEND CO.

Phone Canal 2118

DR. A. YUSKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 So. Halsted CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET.

AR PAVARGSTA JUSŲ akis, kuomet skaitot, kuomet dirbate? Ar skauda jums galvą nuo pavargimo akių? Ar jusų akiniai netinka jusų žiurėjimui?

Patarimas ir išegzaminavimas per užbaigusį mokslą optiką. 9 metai patyrimo.

DR. I. MEYERS,
1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill

Valandos: kasdien atdara nuo 9 ryto iki 9 vakare, Pėtnyčiomis iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 pietė.

Tel. Haymarket 6212.

Vyrai Kreipkities prie DR. ROSS

Jis sugražins jusų sveikatą, speką ir gyvumą. Jo šių laikų moksliškos metodos išgydis nusilpnėjimą, kraujo nevalumą, staiga ir užsisenėjusias ligas.

Ar jus peržengėte sveikatos teisias? Ar jus turite blogus sapnus. Ar jus jau čiatės nuvargę ir nuliudę. Truksta energijos ir ambicijos? Širdies drebėjimą, svaigimą nevirinimą pilvo arba jaknų ir inkstų neveikimą. Ar jusų sveikatą puola žemyn—Neleisk kraujo nevalumui ir nervų suirimui naikint, sveikatą ir gyvumą. Eik pas Dr. Ross ir buk išgydytas jo moderniška gydymo sistema. Tiktai tas pasekmingas gydytojas, kuris įgyja patyrimą per metus praktikos ir specijalizavimosi. Dr. Ross 25 metai praktikos yra pilnas užtikrinimas jo patyrimo. Del to tai ligoniai miesto ir iš kitur keliauja pas Dr. Rossą. Jie žino, kad juos gydys teisingai.

Jo ofisai ir privatiški pasiteiravimo kambariai randasi prie 35 South Dearborn st., Chicago, Crilly Building Suites 506 ir 507. Imk Elevatorių iki penktų lubų.

Pasiteiravimas ir draugiškas pasikalbėjimas jum nieko neatsainuos.

Valandos: kasdien 9 iki 4. Nedėlioms 10 iki 1, taipgi padeiniko, Seredos, Petnyčios ir Subatos vakarais 7 iki 8 val.

TEL. DROVE 7771

S. E. Allen D. D. S.

4464 So. Halsteb St.

Darbo valandos:
10 val. iš ryto iki 8 iki val. vak.
Šventadienes nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet.

Sąmoninga gaspadinė

visada turi savo namuose buteliuką D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišaldimo, išsinarinimo ir tt.

Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"

25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Ar nori buti gražus?

Jeigu taip; tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktatai, aptiekoriai pripažįsta geriausią.

Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyrų irskaisčių. Mostis išima visokius spuogus ir dėmos (plėtmus) saulės nudegimus ir lašus. Kaina dėžutės $1.00.

Merginoms, kurios nori buti raudonos, mes turime prie tos mosties pritaikytą odos pudrą; vakare reik ištepti moste veidą, o rytė patrint su umsų pudru, veidas paliks skaisčiai baltas-raudonas. Tas pritinka ir vyrams. 50c. ir $1.00.

Odos Muilas tikrai išgydo spuogus. jeigu jie nepaeina nuo sunkios ligos. Kaina 25c.

Jeigu jusų kvapas dvokia, mažgokite dantis kasdien su muilu. Dantįs palieka balti irkvapingi.

Pinigus galite siųsti money orderiu ar 2-centinėmis stampomis,

Muilo kaina 25c.

J. RIMKUS,
Box 36, L
HOLBROOK, MASS.

DAR S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

"Savaitiniam Drauge" kun. Struckus ir p. Sutkus spirte spiriasi su nurodymais namo nereikalingumo New Yorke. Kaip vienas, taip ir antras, buvo seime ir namo klausimą rėmė, kad namai reikalingi del pastovumo centro raštinės. Kuomet šie du rėmė klausimą nuosavaus namo, ki ti buvo nuomonės, kad jeigu nepirkisime savo namo, tai reikalinga centrui samdyt pastovią raštinę kurioje nors kolonijoje, bet negalima Susivienijimui buti be centro (home office). Visos panašios organizacijos, kaip Susivienijimas, turinčios kuopas po visas valstijas, negali buti be "home office". Nes ne tiktai, kad organizacijos padėjimas to reikalauja, bet ir valdžia žiuri, kad toki organizacija turėtų savo "home office", kur galėtų kreiptis ir prižiurėti organizacijos veikimą. Kuomet Susivienijimas neturėjo jokio reikalo su valstijomis, tuomet galėjo buti netiktai be savo centro raštinės, bet ir be knygų, niekam tuomet ir neapėjo, išimant pačius sąnarius; bet dabar, kuomet čarteris yra registruojamas visose valstijose, ir raportai kas metai turi joms buti išduoti iš organizacijos stovio, o taip gi inspektoriai važiuoja į centrą peržiurėti knygų, be savo pastovaus centro negalima apsieiti. Juk rinkdami kas metai naujus raštininkus, negi siuntinėsime naują raštinyčios adresą valstijų komisionieriams. Valstijų komosionieriams neapeina, ar mes samdysime raštinei vietą, ar mes turėsime ją nuosavame name, bet mes turime turėti "home office"

Kun. Struckus ir p. Sutkus tą pripažino seime. Bet nespėjus jiems namo parvažiuoti, jau jų nuomonės persimainė, ir atgręžę karnoles, šaudo į seimo nutarimus. Kun. Struckui nepatinka, kam namai turi buti New Yorke, o ne Wilkes Barre. Čia aiškus provincionalis patriotizmas. P. Sutkus, matydamas, kad jam irgi jokios naudos nebus iš to namo, nes toli nuo jojo gyvenamos vietos, sumanė šuktelėt, kad to namo visai nereikia. Tad tie abu, kaip susitarę, išdorė visokių baisumų ir bando įkalbinti sąnarius, kad blogai seimas padarė, nutardamas pirkti namą New Yorke.

Pažiurėkime, ar jie gi turi tiesą. Namo reikalingumą Susivienijimui nurodžiau augščiau. Dabar nurodysiu, delko New Yorke tinkamesnė namui vieta, negu kur kitur. Nupirkus namą New Yorke, vien tik del biznio, atneš dešimtą nuošimtį už įdėtus pinigus. Wilkes Barriuose, atneštų 4 nuoš. arba 5 nuoš. Norint parduoti namą, po dešimties metų, New Yorke, galima lengvai tikėtis 10 nuošimčių uždarbio, Wilkes Barriuose, galima tikėtis nuostolio, nes tas miestelis, koks buvo dešimts metų atgal, toks ir šiandiena yra, kuomet New Yorkas auga nepaprastai kasdiena ir nuosavybės brangsta.

Tai toki nauda butų Susiv. iš savų namų, žiurint biznio žvilgsniu.

Dabar pažiurėkime, kokią naudą moraliską atneštų Susiv. ir musų visuomenei namas New Yorke.

Nuo seniai katalikai skundžiasi, kad tokioj kolonijoje, kaip New Yorkas su Brooklynu, lietuviai neparodo jokio gyvumo. Įsteigus savo namą, spaustuvę ir organą, pasidaugintų inteligentų veikėjų burys, kur susikoncentruotų jėgos ir, be abėjo, gyvenimas katalikų, pasuktų kitomis vėžėmis. Tai vienas jau naudingas tikslas butų atsiektas. Dabar antras, labai svarbus, tai globojimas emigrantų.

Kun. Struckus, nurodo, kad Susiv. girdi negalėsiąs emigrantais globoti. Jisai sako: "Valdžia jau senai emigrantus kontroliuoja ir Susiv. ne prileis prie kontrolės". Čia kun. Struckus nežino ką kalba. Susiv. niekados ir nesapnavo emigrantus kontroluoti. Susiv. nori ir privalo globoti lietuvius ateivius nuo išnaudojimo visokių plėšikų ir padėti jiems, kokiai nelaimei atsitikus, išlipus iš laivo. Kun. Struckus nekados nebuvo emigrantu ir jokios nuovokos neturi apie emigraciją, tad nieko nuostabaus nėra, kad jisai taip kalba. Jisai nurodo, kad "lenkai, slavokai ir kiti bandę tą daryti, bet turėję paliauti". Iš kur kun. Struckus žino, kad tos tautos paliovė globoję emigrantus?

Ant Ellis Island šiandie yra atstovų atstovaujančių 70 draugijų, visokių tautų ir visokių religijinių sektų. Tarpe šio skaitliaus, atstovai yra du nuo lenkų, vienas slavokų, žydų, rusų ir daug kitokių, kurių čia neišskaitliuosi. Visos tos tautos, turi prieglaudas, emigrantams namus ir jos be jokių kliučių iš valdžios pusės teikia pagelbą emigrantams.

Gal daugeliui nesuprantama yra, koki pagelba galėtų buti suteikiama emigrantams iš Susiv. pusės, turint namus New Yorke. Čia bandysiu nurodyti gyvus faktus, kuriuos pats patyriau, budamas arti prie emigracijos per porą metų.

Važiuodami musų žmonės iš Lietuvos, paprastai iš čia agentų painformuojami, ką su savimi turi pasiimti. Svarbiausia pinigai ir adresas, pas ką važiuoja. Be abejonės, žmogus tą išpildo. Važiuojant jau laivu, pavagia nuo jo pinigus, arba pameta adresą. Atvažiuoja į Ellis Island. Pirmas sutinka jį daktaras ir, išegzaminavęs, siunčia jį pas inspektorių, kuris užrašo kiek jisai turi pinigų ir kur važiuoja. Pasirodo, kad keleivis ne turi nei pinigų, nei adreso, arba adresą turi, neturi pinigų, su kuo nuvažiuoti. Inspektorius išegzaminavęs, siunčia į tam tikrą kambarį, kur laikinai sulaikomas. Šiame kambaryje rasi visokių. Vienam nėra pinigų, antram nėra adreso, trečias neturi pas ką važiuoti, ketvirtam į muštą telegramą niekas neatsako. Moterų skyriuje dar daugiau visokių kliučių yra, del kurių, laikomos tuose kambariuose po kelias savaitės ir mėnesius. Kai kurie sulaikyti ir del kokios nors nesveikatos, bet išimti galima, jeigu yra kam pasirupinti.

Dabar aiškų, del kokių maždaug priežasčių esti ateiviai sulaikyti.

Dabargi, jeigu užlaikytojo tautos, yra atstovas Ellis Islande, tuomet valdžia jam priduoda tą žmogų ir pasako, ko jam reikia. Atstovas ima ta keleivį pas savę į draugijos namus ir bando surasti jojo giminės. Tuom tarpu gi keleiviui parupina darbo, kur jisai, jeigu giminės neatsišaukia, užsidirba pinigų reikalaujamą sumą ir su atstovo pagelba paliuosuojamas iš Ellis Islando ir gali važiuoti liuosai. Jeigu niekas nesirupina sulaikytu ateiviu, toks gražinamas atgal. Ateivis pražudo pinigus išleistus kelionei ir, vargo iki ausų patyręs, grįžta atgal, iš kur išvažiavo.

Kun. Struckus primeta, buk valdžia kliutis darys globojime emigrantais delto. kad Susiv. neįregistruotas New Yorko valstijoje. Tas abėjojimas jokio pamato neturi. Susiv. globodamas emigrantus, nereikalaus turėti jokių reikalų su valstijos valdžia vienos ar kitos, bet su federališkąja valdžia Washingtone. Be abejonės, valdžia prižiurės namus, kad jie butų švariai užlaikomi, nebutų suktybių — apgavysčių. Jeigu susektų kokias šunybes, tuomet neduotų į namus emigrantų.

Tiesa, dabar emigrantų nėra, bet diena po dienai karė pasibaigs ir prasidės plaukimas musų žmonių, kaip iš Lietuvos taip ir į Lietuvą. Globoti reikės netiktai, kurie atkeliaus iš Lietuvos be cento, gal kitas ir be pažįstamų pas ką važiuoti, bet ir tuos, kurie keliaus į Lietuvą, nes juk žinoma yra, kad atvažiavus musų žmonėms į tokį miestą, kaip New York, jie dažnai apgaunami, apvagiami ir paleidžiami be cento. Taigi Susiv. privalo pasirupinti apginti musų žmones nuo išnaudojimo visokių plėšikų, piktadarių.

Kun. Struckus nurodo, kad ne per vieną New Yorką emigrantai keliauja. Taip, keliauja per Philadelphia, Bostoną ir Baltimorę, bet sulyginus su New Yorku, tai per tuos uostus labai maža dalis teemigruoja. Valdžios statistika parodo, kad per New Yorką atkeliauja 90 nuošimčių visų emigrantų.

Dabargi gal kam išrodys baisiai daug darbo ir Susiv. reikės panešti kaštų. Beabėjonės kaštų bus, bet Susiv. nereikalaus vienas tų kaštų panešti, yra draugijų, kurios pilnai pritars ir skirs tam tikras sumas, užlaikymui namų ir atstovo Ellis Islande, reikia tiktai pradėti ir kelią praminti. Štai S. L. A. skiria kas metai po kelis šimtus dolerių emigrantų reikalams ir, kiek girdėti iš jų komisijos, kad su mielu noru prisidėtų prie S. L. R. K. A., jeigu tiktai namus New Yorke įsteigtų. S. L. R. K. A. turi kuopas po visas lietuvių kolonijas, pakviestų visas draugijas per savo kuopas ir, nėra abejonės, kad darbas pilnai pavyktų, tiktai reikia pradžią padaryti, t. y. namus įsisteigti.

Čia rodos jau nebutų reikalo visa aiškinti, nes seimas nutarė namus įsteigti ir privalo but taip padaryta, nes jokioj kulturiškoj organizacijoje konvencijos nutarimai nėra griaunami, bet šventai pildomi. Pas mus tiktai tokie nesusipratimai yra, kad po seimui, kokiam nors nepatiks seimo nutarimas ir bando visą reikalą kreipti į šalį, nors tas reikalas ir butų vienas iš svarbiausių.

Stebėtis reikia iš kun. Struckaus, kad budamas per kiek metų centro valdyboj, nepajėgė pažinti organizacijos reikalų. Mažiausiai reformai Susivienijime visados per seimus buvo atkakliausiais priešas.

K. Strumskis.

SLRKA. WILKES - BARRE, PA., APSKRIČIO SUSIRINKIMAS.

Įvyko liepos 16, 1916., 3-čią popiet, šv. Trejybės pobažnytinėje svetainėje.

Į susirinkimą pribuvo pasiuntiniai iš sekančių kuopų:

1 kp. Kingston, Pa., Juras Jonavičius, Jonas Kučinskas, Antanas Mockus. Antanas Baubonis, etronė Levičienė.

6 kp. Plymouth, Pa. Alex. Natautis, Alex. Karaliunas.

17 kp. Wilkes Barre, Pa., Petras Acevičius, Jonas Lietuvninkas, Kazys Deltuva, Silvestras Peleckas, Magdė Rėkienė, Julė Stulgaitienė, Marė Daukšienė.

38 kp. Luzerne, Pa., Andrius Vaitulionis, Antanas Rameikis, Jonas Grauželis, Jonas Vabalas.

30 kp. Scranton, Pa., Vincas Mačiulaitis, Juras Burdulis.

77 kp. Sroyers, Pa., Antanas Motuza.

111 kp. Plymouth, Pa., Andrius Riškevičius, Juozas Lipskas, kun. Struckus.

153 kp. Lee Park, P., Alex. Cerbauckas, Pranas Natautis.

Į pirmininkus pateko Petras Acevičius, į raštininkus Alex. Cerbauskas.

NUTARTA:

1. Kadangi XXXI seimas nutardamas pirkti S. L. R. K. A. namą New Yorke, perženge šios organizacijos čarterio teises;

Kadangi tas namas New Yorke butų priežastimi ilgų organizacijoje vaidų ir gal visiško organizacijos iširimo;

Todel nutarta atidėti šį klausimą iki XXXII seimui. Jei centras nepaisytų šio perspėjimo, privesti jį prie paklusnumo per "Injunction".

2. Lai kiekviena apskričio kuopa stengiasi kokį nors programėlį šįmet surengti. Pelnas to programo eis Lietuvos reikalams. Tam tikslui išrinkta komitetas, kuris parems kuopas, kuriuos jo patarimo reikalautu programo reikale. Į komitetą pateko kun. Struckus, Stulgaitis, Lelevičienė.

3. Antrą apskričio susirinkimą laikyti lapkričio 12, 1916.

Pirm. *Petras Acevičius.*
Pagl. *Vincas Mačiulaitis,*
Rašt. *Aelx. Cerbauckas,*

SUPRASKIM KĄ DAROM.

Man rodos dabartiniai protestai ir ginčai atneša daug didesnį Susivienijimui nuostolį, negu įgytas namas. Tie ginčai skleidžia Sus-mo tarpan suirutę, atgrasina sąnarius.

Reikia pažymėti kad musų organizacijos augimas nepastebiamas vien delto, kad nėra agitacijos, nėra to šaltinio, kuris prie savęs trauktų ir gaivintų. Ir agitacijos reikalas tol nebus sutvarkytas kol Sus-mas neįgys nuosavą namą.

Kitaip žiurėtų į organizaciją lietuviai, kitaip atsineštų svetimtaučiai, o ypač valdžia, nes nereiktų aiškinti į klausimą "Where is your home office?" Mažiau centru butų keblumų išduodant valstijoms raportus ir registruojant čarterius. Perkant namus ankščiau ar vėliau komisija beabėjo žiurės, kad nebutų permokama. O jeigu namas bus vertas tiek, kiek už j užmokės, tai nebus cikvojama Susivienijimo pinigai, tik bus padėti į nejudinamą turtą, namus. Gird, užlaikymas namo kaštuos. O jeigu namo nepirkus Sus-mo raštinę laikysime kitoje vietoj, ar ta jau organizacijai nieko nekaštuos? Šimtas ir dvidešimts dolerių į metus kad ir atsieis Sus-mui užlaikymas raštinės tai nereiškia, kad jokių iškaščių nėra.

O kas link organo išlaidų aš manau ir nereikia taip bijoti. Kokiu gi budu gali gyvuoti ikti laikraščiai ir apmokėti darbininkams iš to algas Organas beabėjonės citų tai pačiais keliais, kaip ir kit katalikiškieji, geri laikraščia ir ineštų į Sus-mą tiek gyvumo, kad organizacija tuo pradėtu augti.

Miesmedis.

DAUGIAUS TEISYBĖS MAŽIAU POLITIKOS.

"Darbininko" 85 num padėta straipsniukas vardu "Nestatykime savęs ant juoko". Ten kažkoks "Sus. senas Narys", užsipuola ypač ant Chicagos I apskričio (SLRKA.) pirmininko p. A. J. Sutkaus. Štai "Sus. Seno Nario" žodžiai:

"Ne vienas labai nustebo, kuomet pamatė "Drauge" Chicagos apskričio valdybos atsišaukimą, šaukiantį Sus-mo koupų susirinkimą. Dargi kas šaukia. Ogi "Draugo" zeceris, apskričio pirmininkas p. Sutkus, buvęs delegatas 31-me seime"...

Neikiek nebutų stebėtina, jei taip butų buvę rašoma socialistų ar laisvamanių šlamtuose. Bet dabar, deja, taip rašoma katalikiškam "Darbininke". Tas reiškia, kad 'Darbininko" skiltims tinka visokios terlionės ir šmeižtai, tinka net riausties į žmonių privatinį gyvenimą. Toli gražu taip neturėtų buti. Pirmiaus mes turime atsižvelgti į žmogaus nuveiktus viešuosius darbus ir sulyg tų darbų jį apkainuoti. O juk p. Sutkus tai labai daug Sus-mo labui pasidarbavęs. Jis yra sutvėręs daug Sus-mo kuopų, prirašęs į kuopas daug sąnarių ir nuolat vis dar darbuojasi. Dat kamgi tokie žmogaus užsiuliojimai? Jei p. Sutkus stovi prieš Sus-mo namų pirkimą New Yorke, kur nera Susiv. čarteris neįregistruotas, tai jis prieš tai ir stato savo argumentus. Kiekvienas protingas žmogus ne kitaip pasielgia. Bet yra žmonių, kurie vieton argumentų nuojaus ima kaišioti asmenišskumus ir kitokius šmeižtus, kurie nedera katalikiško laikraščio skiltims. Mat, pasakyti, kad jis yra "zeceris", tai "Sus. Seno Nario" mąstymu reiškia — neišmanėlis.

Toliaus "Darbininkas" rašo:

> Kiekvienas agli suprast jog Sutkų stumia kitos "Draugo" galybės t. y. "Draugo" "bosai".

Čia taipgi apsilenkiama su tiesa. "Draugo" nei redakcija nei administracija, apie šaukimą susirinkimo nieko ir nežinojo. Taigi meldžiamasis nemanyk, kad Chicagos I apskričio valdyba priklauso nuo "Draugo".

Kaip visada, taip ir pereitą susirinkimą šaukiame. Ar gali 'Darbininkas" mums susirinkimus uždrausti šaukti ir darbuoties del Susivienijimo gerovės?

Kaip p. Sutkus, taip ir visa valdyba jau yra daug pasidarbavusi Susivienijimo labui, be jokio biznio ieškojimo. Užtai gi mums rupi, kad musų Susivienijimas gyvuotu ir toliaus.

Tamsta prisilaikydamas politikos, o ne Susivienijimo gerovės matai reikalą, kad dabar Susivienijimui New Yorke namas ir laikraštis yra jau butinai reikalingas Taigi tamstai ir priguli vardas grovėjo, o ne mums, kurie to neužsipelnijome.

Niekas nekaltas, jei S. L. R. K. A. 31-masis seimas padarė klaidą įsigyti namus New Yorke. Bet šita klaida yra pataisoma ir ją reikia kuoveikiaus taisyti, nes kitaip jinai labai daug kuo pakenks musų Susivienijimui. Pirkti namus New Yorke, kur Susivienijimas neturi teisės gyvuoti, tai reiškia tuos namus reikia užrašyti šiaip pavieniems žmonėms, kurie iš to pasidarytų tik sau "business'ą", o Sus-mas paliktų plikas.

Taip butį negali. Tokią politiką reikia mesti šalin. Paklauskite, ką tame reikale pasakys Sus-mo kuopos, visi sąnariai. O be visų sąnarių žinios tokie dideli sumanymai, kaip namų pirkimas, neįvykdomi.

Taigi daugiau teisybės, o mažiau politikos ir šmeižtų.

J. J. PALEKAS,
Chicagos I apskr. raštin.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

S. L. R. K. A. 163 kuopa laikytame bertaininiame susirinkime liepos 23 d. 1916 svarstė S. L. R. K. A. nuosavaus namo klausimą. Kadangi namo klausimas dar nėra nuodugniai išgvildentas ir 31 seimo nutarta vieta tik trimis balsais New Yorko apylinkė, ir kadangi po seimui paaiškėjo, kad tas nubalsavimas buvęs vien per agitaciją, ir, kadangi dar New Yorko valstijoj Susiv. nėra legalizuotas, todel mes pageidaujame vardan Susiv. gerovės, kad namo pirkimo komisija susilaikytų namo pirkime iki sekančiam seimui, kame galėsime galutinai tą klausimą išrišti. Kadangi jau tuojaus po seimui pakilo įvairus protestai prieš namo pirkimą, kas parodo sąnarių

Buk tikras, kad Jusų sunkiai uždirbti pinigai yra padėti bankoj, kuri duoda Jum pilną užtikrinimą.

Pradėk taupyti šiandie; reikalinga tik vienas doleris, kad pradėti taupymo darbą.

Visados daryk biznį su banka, KURI YRA BANKA

Peoples Stock Yards STATE BANK
Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės
Šteklius arti $6.000 000
Po valstijos priežiura.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka į vakarus nuo Stock Yardų.

nepasiganėdinimą. Ir jei namą pirktumėm į tai neatsižvelgdami, galime sukelti suirutę Susiv.

S. L. R. K. A. 163 kps. valdybą:

J. Kabelis, pirm.
V. Klimas, išd.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

S. L. R. K. A. 92 kuopa, Bentleyville, Pa., liepos 16 d. turėjo susirinkimą. Visi 50 sąnariai susirinkime vienbalsiai užprotestavo prieš pirkimą Sus-mui namų New Yorke, nes tas gali atnešti musų Sus-mui didelius nuostolius ir neparankumą. Kuopa įgaliojo savo pirmininką ir raštininką pasiųsti sekantį protestą į Sus-mo organą "Savaitinį Draugą".

Kad Sus-mui namus pirkti yra reikalinga, tai kiekvienas pripažins. Bet kad namai pirkti butų reikalingi New Yorke, tai labai abejotinas daiktas, kad su tuomi sutiktų bent vienas Sus-mo sąnarys.

Kodel New Yorke ir jo apylinkėse negalima pirkti Sus-mui namus?

1. New Yorko valstijoje yra tik 15-ka Sus-mo kuopų. Ten čarteris neįregistructas ir vargiai jis greitai tas bus įregistruotas, nes ten yra įsiregistravusios didesnės ir turtingesnės organizacijos, kurios nenori įsileisti mažesniųjų. Jei čarteris neįregistruotas, tai valdžia neleidžia kuopoms net susirinkimus laikyti.

2. New York nėra skaitlingai lietuvių apgyventas.

3. Gerų namų New Yorke Sus-mas negali įsigyti; nes ten labai brangi žemė. Kitur už $10,000 geresnius namus galima nupirkti, negu New Yorke už $40,000 arba ir $50,000.

Sulyg 115 kp. raštininko K. Strumskio nurodymų, namai reikalinga pirkti New Yorke del emigrantų globojimo. Toks nurodymas yra juokingas, nes ponas Strumskis nestato pirmon vieton Susivienijimo reikalų, bet emigrantų globojimą. Vadinasi, namai **norima pirkti ne Sus-mui,** bet emigrantams. Mes patartumėm ponui Strumskiui nupirkti tokius namus savo lėšomis, nes Susiv. pinigai Sus-mui reikalingi. Šiandie Sus-mas turi kelioliką tukstančių dolerių, tai ir šituos nebežinoma jau kur dėti. Jau imama rupinties ne pačiu Sus-mu, bet emigrantais.

K. Strumskis dar tvirtina, jogei dabartiniai Sus-me rėksniai nesenai įstoję į Susmą ir todel jiems nebutų reikalo taip daug priešt arauti seimo nutarimams. Turime pasakyti, kad toks p. Strumskio tvirtinimas yra be logikos. Jei kas kadir nesenai įstojo Sus-man, tai jis vistiek skaitosi sąnariu. Gi jei tokiuo yra, jis turi pilną teisę rupinties savo organizacija lygiai su senaisiais sąnariais

Kun. Struckaus nurodymai yra geriausi ir teisingiausi. Kun. Struckus Susiv. namus pirkti pataria Pennsylvania valstijoj todel, kad jų nupirkimas daug pigiau atsieitų, kad Pennsylvania yra Susmo centras, nes čia gyvuoja net 73 kuopos, o New Yorko valstijoj tik 15 kp., ir pagaliau, kad Pennsylvanioj Susmo čarteris įregistruotas, o New Yorko valstijoj ne.

Todel centro valdyba neturi teisės elgties sulyg 47 balsų nutarimo, bet sulyg 10,000 sąnarių balsų. Juk seiman delegatai nebuvo pasiųsti iš dangaus, bet iš Susmo kuopų. Ir tų pačių delegatų didžiuma seime išreiškė ne sąnarių, bet savo nuomones namų pirkimo reikale. Namų pirkimas, tai ne seimo darbas, tai visų organizacijos sąnarių sutarimas.

Bet jei jau Sus-mas negali apsieiti be savo namų, tatai mes patartumėm tokius namus įsigyti Pennsylvanijos arba Illinois valstijose. Nes šitose valstijose Sus. turi daugiausia kuopų. Namai reikalingi ne dulkėtuose miestuose, bet priemiesčiuose ir su apdirbamos žemės gabalu. Tas yra naudinga kaip pigumo, taip ir sveikatingumo žvilgsniu.

A. STANKEVIČIUS,
Pirm.
J. KIZIS,
Raštininkas.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

S. L. R. K. A. 31 seime nutarimas namą pirkti turėtų eiti per visų kuopų balsus. Tegu visi Sus-mo sąnariai nubalsuoja pirkti ar nepirkti. Kuomet bus nubalsuota pirkti, tuomet visos kuopos turi balsuoti ir kokioj vietoj reikia pirkti tas namas.

Jei taip, kaip aš čia sakau, nebus padaryta, tuomet nebus prieita liepto galo tame reikale. Ir po sekančiam seimui tuomet taip bus pasielgta, kaip dabar pasielgiama.

Reikia pažymėti ypač tas, kad musų seimai laikomi taip prastai, kad jau prasčiau nebreikia. Suvažiavę delegatai nesvarsto Sus-mo reikalų, bet tik agitacijas varo. Kiekvienam jų rupi ne Sus-mo gerovė, bet koks nors iškalno užbrėžtas tikslas, kokį norima pervaryti per seimą. Be to seimuose visokie menkesnės svarbos dalykai svarstomi pradžioje ir nereikalingai praleidžiama daug brangaus laiko. Svarbesnieji dalykai atidedami seimo pabaigai ir jie svarstomi dažniausia ant greitųjų, nes delegatams prisieina kas sau skirstyties.

Taip buvo šįmet ir su namo pirkimo nutarimu. Šaltai reikalas neaptarta ir ant greitųjų nubalsuota. Kiti delegatai dabar sakosi, jogei jie nežinoję nei už ką balsavę. Bet balsavę. Ir štai kokios dabar to nutarimo pasekmės.

Taigi namo pirkimo klausimą turi aptarti kuopos, visi Sus-mo sąnariai.

Jonas Grebliauckas.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

Gerbiamas kun. Struckus praktiškai ir velydamas Susmui gero nurodo pavojingumą pirkti namą New Yorke, ypač kad New Yorko valstijoj nėra išimtas "čarteris" ir tokiu budu ten negalima pirkti. Ir ištiesų, kai kurie musų sąnariai suprazdami šios šalies įstatymus priversti tam seimo nutarimui priešintis. Nors kai kurie jų buvo ir seime, bet gal ten neturėjo progos išreiškšti savo nuomonės. Tad dabar per laikraščius išreiškia.

Kun. Struckus nesako, kad Sus-mui nereikia nuosavus namus, bet nurodo vietas, kur yra parankiau, kur Sus-mas turi teisę pirkti namą, ir kur Sus-mui naudingiau. Bet A. K. Masandauskas kun. Struckaus naudingiems patarimams prieštarauja. Matyt, žmogelis nesupranta dalyko.

Jei tik nutarta namą pirkti New Yorke ar Brooklyne, tai jau ir butinai turime pirkti. Taip mano kai kurie sąnariai. Bet jie nežino (ar gal nepaiso Sus-mo turto), kad ką New Yorke mokėsi $50,000, tai Wilkes Barre'uose nupirksi už $20,000, dar geresnį namą. Kitas dalykas, New Yorke nenupirksime nau jo namo. O jei kokį susenusį, aptepliotą ir nupirksime, tai Sus-mas daugiaus prie jo turės pridėti, negu užpelnys.

Dabar gana aišku, kur Susmui naudingiaus namas pirkti. Seimas sako, kad didžiuma kuopų nori namą pirkti, tad ir nubalsuota. Bet seimas neatkreipė domos, kur tos kuopos nori pirkti namą. Tokiuo budu seimas nelegališkai nutarė pajuriniuose miestuose pirkti namą.

Bostono apskričio 19 kuopų suvažiavime nutarta nepirkti nuosavus namus New Yorke, bet ten, kur yra Susivienijimo centras tai yra Wilkes-Barre, ar kur kitur Pennsylvanios valstijoj. Bet seimas ir apskriskričių nutarimų nepaiso; tai kam dar tas Waterburyj laikytas seimas nutarė — apskričiams turėti suvažiavimus? Turbut manoma, kad kuopos savo suvažiavimuose darbuosis tik seimų nutarimus pildyti.

Mano nuomone, nuosavaus namo pirkimas turi buti nuodugniaus apsvarstytas, ir turi butinai buti perleistas visų kuopų nubalsavimui. Kuomet kuopos nubalsuos kur pirkti, tuomet bus legališkai ir nebus bereikalingų ginčų per laikraščius.

Turėtų buti padarytos tam tikros blankos ir išsiuntinėtos kuopoms. Ant blankų turi buti pažymėtos vietos, kuriose Sus-mas turi tiesą pirkti nuosavą namą. Kuomet kuopos nubalsuos, tuomet galėsime imties darbo.

Broliai, jeigu norite pirkti namą New Yorke, ar Newarke, tai tegu pirmiau ten įregistruoja Sus-mą, kad jam niekas nekliudytų. Aš turių laišką nuo musų valstijos Mass. sekretoriaus, kuriame rašo, kad mes neturim tiesos daryti jokios biznio, net susirinkimų. Na, duokim sau, jeigu seimas butų nutaręs pirkti namą Bostone, tad ar butų turėjęs tiesa tai darydamas? Ne! Kitas dalykas, ar butų toks seimo nutarimas buvęs legališku? Ne! Todel kad valstijos įstatymai neleidžia. Taip panašiai gali buti ir su New Yorko, ar New Jersey valstijomis. Jeigu mes ką dirbam, dirbkim kaip mums rodo šios šalies įstatymai, o tuomet neturėsim ginčų, nei keblumų.

Taupykim pinigus kiek galėdami. Nemėtykim juos už kokius supusius žydnamius. Sakau, pirkim namus nors šiandien, bet kur Sus-mas turės sau didesnę naudą, kur atneš Sus-mui kelis šimtus dolerių į metus ir kur galima.

Labo velijantis Sus-mui.
JONAS M. VIERAITIS,
Bostono Apskričio pirmininkas.

HARTFORD, CONN.

PAKVIETIMAS.

S. L. R. K. A. 89 kuopa surengia išvažiavimą-pikniką, kurs įvyks rugpjučio 6 dieną 1:00 po pietų Burnside parke. Piknikan pakviestos visos vietos katalikiškos draugijos. Kai kurios jau pasižadėjo dalyvauti.

Taigi šin pikninkan kviečiami visi vietos ir aplinkinių miestelių lietuviai. Bus duodamos dovanos.

Įžanga visiems dykai.
Kviečia RENGĖJAI.

S. L. R. K. A. NAMO REIKALE.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 39 kuopa, laikys savo mėnesinį susirinkimą, 6 d. rugpjučio š. m. 3 val. popietų, Garfield Hall, 5444 So. Wentworth Ave.

Nuoširdžiai esate kviečiami visi sąnariai pributi minėtan susirinkiman, nes bus priėmamos velykines kortelios, už nepribuvimo papuols po bausmė.

Kuopos Valdyba.

S. L. R. K. A. 101 kuopa turės savo mėnesinį susirinkimą rugpjučio 6 d. Dievo Apveizdos parapijos mokyklos salėje, rasidės 1:00 dieną.

Susirinkiman kviečiami ateiti visi sąnariai. Visi turi atnešti velykinės išpažinties paliudijimus.

D. S. Šulckaitė, rašt.

S. L. R. K. A. 60 kuopa, Bayonne, N. J., rugp. 7 d. turės savo susirinkimą svetainėje po numeriu 26 E. 21 gat. Susirinkimas įvyks 7:30 vakare. Visi sąnariai kviečiami ateiti.

KOMITETAS.

S. L. R. K. A. 67 kuopa, Racine, Wis., turės savo susirinkimą rugpjučio 6 d., 4:00 po pietų, bažnytinėj svetainėj. Visi sąnariai prašomi ateiti šin susirinkiman ir atsivesti norinčius įstoti Sus-man.

J. Kesminas, pirm.

S. L. R. K. A. 173 kp., Paulsboro, N. J., susirinkimus laiko kiekvieno mėnesio pirmąjį nedėldienį. Todel kviečiami visi sąnariai ateitį ir atsinešti velykinės išpažinties paliudijimas.

A. Indriunas, rašt.

SUSIV. LIET. R. KAT. AM. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas — J. Jaroševičius, 1048 Washington St., Norwood, Mass.

Vice-pirm. — K. Krušinskas, 59 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Iždininkas — J. Stulgaitis, 140 S. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Iždo globėjai:

V. Lukoševičius, P. O. Minersville, Pa.

A. Nausiedienė, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Dvasiškas Vadovas — kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Knygius — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 S. Leavitt St., Chicago. Ill.

CHICAGOS I APSKRIČIO S. L. R. K. A. ADRESAI

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago. Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4528 So. Washtenaw ave., Chicago, Ill.

Iždd. J. Zakas, 3339 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Organizatoriai:

A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

S. L. R. K. A. 165 kuopos VIRŠININKŲ ADRESAI:

Pirmininkas, J. Baurušaitis, 208 No. 2nd st., Harrison, N. J.

Vice-pirm., J. Dunčikas, 201 Hamilton st. Harrison, N. J.

Raštininkas, J. Svetulevičia, 201 John st., Harrison, N. J.

Rašt. pagelbininkas, Elzbieta Marcinkevičienė,, 212 Harrison ave., Harrison, N. J.

Išdininkas, J. Bacenas, 414 Hamilton st., Harrison, N. J.

Maršalka, V. Bartuškevičia, 206 No. 2nd st., Harrison, N. J.

SEKANČIAS KNINGAS VELTUI GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNINGYNE.

1. Gabrio "Lietuvių Lenkų unija".
2. Jono, "Diedas ir Gražina".
3. Jono, "Kelionė į Europa".
4. Jono, "Kražių Skerdynė".
5. Jono, "Konradas Valenrodas".
6. Freemanoč "Europos Istorija".
7. Jocio, "Kuomi Žmonės Gyvena".
8. Jono, "Naktys".
9. Astramsko, "Petras Žemaitis".

Aplikacija turi buti pažymėta kuopos viršaičių vardais ir krasos ženklelių už 10c.

KUN. S. J. STRUCKUS,
PLYMOUTH, PA.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pirmininkaas: kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm. Adv. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm: Kun. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.

Sekretorius: K. Pakštas, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Iždininkas: — B. Vaišnoras, 1514 Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Iždo globėjai:

A. Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

J. Miliauskas, Pittsburg, Pa.

ŠVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Kelionis, 1344 So. Jackson st.

Pagelbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1230 So. Victoria St.

Finansų raštininkas, Jonas Bakšys, 1327 So. Victoria st.,

Kasininkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria st.

Kasos globėjai:

Leonas Krikštinavičia, 1326 So. Victoria St.,

Adomas Jonaitis, 1326 So. Lincoln St.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didjurcis, 1327 So. Park ave.

Knygius Pranciškus Kaptauskas, 1321 So. Victoria, St.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainėj, 9 ir So. Lincoln gatv.

Užgeso Šviesi Žvaigžde

Katalikiškosios Sveicarijos padangėse ilgus metus žibėjo šviesi žveigždė. Ta žvaigždė buvo Friburgo universito profesorius Gasparas Decurtins (skaityk Dekurtins).

Ateina dabar žinia, kad ta žvaigždė jau užgeso, profesorius G. Decurtins mirė.

Kad jis buvo nevien didžiu šių laikų veikėju, bet ir Lietuvos prieteliu, mes čia bent trumpai aprašysime to didžio žmogaus įdomų gyvenimą ir prakilnų veikimą.

Gasparas Decurtins buvo ne vien žymiu mokslininku, bet ir didžiu šveicarų katalikų veikėju.

Savo garbingą veikimą jis pradėjo, kaipo Šveicarijos parlamento atstovas. Parlamente jis sustiprino katalikų partiją. Budamas šviesus ir gilaus proto, turėdamas didelę iškalbą, jis netrukus tapo katalikų vadu.

Turėdamas didelę įtekmę, jis ėmė išsijuosęs darbuoties, kad pagerinus darbininkų buvį. Jo rupesčiu ir pasidarbavimu Šveicarijos parlamentas išdirbo projektą tarptautinių įstatymų, apdrausti darbininkų dorą ir sveikatą.

Tarptautiniuose kongresuose Berlyne ir Zueriche buvo išleisti įstatymai, žymiai palengvinantieji darbininkų vargus. Tuose kongresuose vienu iš žymiausių veikėjų buvo Gasparas Decurtins.

Rupindamos apsaugoti darbininkus nuo išnaudotojų kapitalistų, Decurtins mokėjo perspėti juos ir nuo kitų darbininkų išnaudotojų, vadinamų socialistais. Čia privesiu bent vieną atsitikimą.

Zuericho mieste buvo didelis darbininkų susirinkimas. Į susirinkimą buvo pakviestas ir vyriausis vokiečių socialistų vadas August Bebel, kurs iš darbininkų prakaito sau šim tus tukstančių sukrovė. Karšta Bebelio kalba, pilna neįvykdomų pažadėjimų, darbininkams labai patiko.

Bet po tos kalbos paprašė balso Gasparas Decurtins. Budamas labai šviesus žmogus, turėdamas stebėtiną iškalbą, jis kaip ant delno išrodė susirinkusiems tukstančiams darbininkų, kad Bebelio pažadėjimai, tai tušti, neįvykdoma kalba ir kad socialistų gadynėj įvyks ne rojus, tik bjauri žmonijai vergija.

Socialistų vadas Bebelis, neįstengdamas nieko prieš Decurtinsą, nuliudęs pasitraukė iš to susisirinkimo, o Decurtins buvo darbininkų per miestą triumfališkai nulydėtas iki stoties.

Iš Šveicarijos parlamento Gasparas Decurtins buvo pakviestas į Friburgo universito profesorius. Čia jis išguldinėjo kulturos istoriją.

Kaipo žmogų labai šviesų, ir didelį darbininkų šalininką profesorių Decurtinsą labai gerbė ir popežius Leonas XIII, rašė jam savo ranka laiškus, ragino toliau darbuoties darbininkų labui klausėsi jo patarimų, rašydamas savo garsingąsias enciklikas, kuriose riša darbininkų klausimą.

Taip-pat ir popežius Pius X paskelbė raštą, išgirdamas profesorių G. Decurtins, kaipo didelį katalikų tikėjimo apgynėją.

Profesorius Gasparas Decurtins buvo prislėgtųjų tautų prietelis. Jis mylėjo ypatingai lietuvius studentus kaipo pavergtosios tautos sunus.

Ir privatiškuose pašnekėsiuose ir pagaliaus viešose studentams prakalbose jis ragindavo nuvergtuosius ypač lietuvius stoti į darbą tėvynę atgaivinti, nurodydavo budą, kaip tai padaryti.

Jis buvo žadėjęs atvažiuoti į Lietuvą, kad patirinėti jos praeitį, jos vargingą dabartinį padėjimą, kad paskiau aprašyti Lietuvos vargus, Lietuvos reikalus, atkreipti pasaulės atidą į musų vargus, sukelti pasaulėje nuomonę, kad jau atėjo laikas ir musų nukankintąją tėvynę iš pančių paliuosuoti ir suteikti jai laisvę. Deja, netikėta mirtis nepavelijo jam įvykdinti to prakilnaus sumanymo.

Atvėjų atvėjais jis peikė lenkus už lietuvių skriaudimą.

Zodžiu sakant visą savo talentą profescorius Gasparas Decurtins pašventė tiesai, tikėjimui ir artimo meilei.

Tegu tat jo atmintis buna garbinga per amžius. Tegu Amžinasis Tėvas jam suteikia garbės vainiką!...

Bepigu, kad ir musų vargšė tėvynė susilauktų kada tokių šviesių, tokių galingų darbininkų, kaip profesorius Gasparas Decurtins!...

Iš $100 užau· go $30,000,0(Ir išmokėjo gryno pelni $8,500,00 dividendus nu(pradžios 1915

Tik pagalvok apie šį už pelną — $100 beveik tik pe vienus metus atnešė divide dais gryno pelno $8,500.0(

Šėrai Interstate — Calla han Zinko kasyklose, keli m tai atgal žemiausiai buvo pa duodami po 10 centų, kiel vienas šėras. Dabar tie pa tis šerai parsiduoda po $3(Šis padavimas yra iš Zink kasyklų. Kitos kasyklos y atnešusios dar didesnius d videndus.

Kas atsitiko pirmiaus ga atsitikti ir vel. Pirma negu k ti metai prabėgs, vel kuri Z ko kasykla padarys tolygin rekordus. Zinko užpelnas y taip didelis, kad žymus finan sų raštininkas "Saturda Evening Post" rašydama apie Zinko kompaniją sak "Didžiausi akcijonieriai g riausiai verčiasi dividentuo se".

Mes turime Tamstai pa duoti Zinko kasyklų kompa nijos šėrų. Šios kasyklos ža da palikti didžiausios kasyk los Amerikoje, tai yra - Kingman Zinko kasyklos, k rios randasi Kingman, Ari zona.

Skaityk ir tėmyk kiek vieną žodį šio apgarsinimo, kiu kad be jokių abėjojin busi įtikintas, kad tai yra l mės proga inešti pinigus, ku rie greitu laiku atneš dide ir užtikrintą pelną.

Kingman Apskritys

Kaipo Zinko kasyklų ap skritys, Kingman yra ne na jas, bet greitai varantis į pr šakį, kad reikia tikėtis, nej ilgam laikui paliks didžiau sios Zinko kasyklos Suvieny tose Valstijose. Nei vieno kasyklos taip laipsniškai ne vysto tame apskrityje, kai Kingman.

Tennessee kasyklų gilum siekia apie 1,400 pėdų yr sakoma, kad kas metai uždi ba gryno pelno po $7,000,00 Ką atneš kada bus pasiekt giliaus, tai sunku aprokuoti.

Golconda kasyklų gilum apie 1,000 pėdų, sako išduo da vertės kas mėnuo nu $300,00. Kada šios kasyklo bus geriaus ištobulintos, at neš tiek įmano kaip Tenn ssee.

Kingman Zinko kasykl gilumas siekia tik 260 pėdų. bet užtenka gilumo parodyti kad šiose kasyklose randas milžiniški sluoksniai geriau sio Zinko rudžių.

Rudžių sluoksniai ir kru vos beveik visur, taipgi ati dengia didelės masas rudžiu kurios yra labai augšto laips nio.

Kada Kingman Zinko ka syklos bus iškastos gilum 1,400 pėdų, kaip Tennessee tada nėra ko kalbėti kokio bus didelės kasyklos.

Dabar yra daug geresnės kasyklos negu Tennessee bu·o, kuomet tokiame vystymo· laipsnyje buvo. Ir nėra ko ėjoti kad nebutų geresnės, uomet bus gilio 1,400 pėdų.

Tik pamanstyk rimtai ką ai reiškia Tamstai, jeigu amsta dabar nusipirksi kiek uo manęs šėrų, už kuriuos abar tėmokėsi tik po 60 ntų už kiekvieną šėrą.

Jeigu Kingman Zinko ompanija ant metų uždirbs $7,000,000, kaip Tennessee adaro, tai Tamstos bus gry·s pelnas ant metų di·snis kaip 1,000 nuošimčių nt įneštų pinigų.

Telegrafiškos Žinios

Beveik kiekvienos dienos arbas parodo pasigerinimą ingman Zinko kasyklose. rezidentas šios kompanijos. k ką sugrįžo į kasyklas iš hicagos ir prisiuntė sekan· telegramą, liepos 21 d. šių etų:

"Dvi dieni užėmė peržiurė ir ištirinėti kasyklas, gero ipsnio rudys yra iškasamos rytinio šono; pastačiau di·snės jėgas kasėjų padidin· produkciją, rytoj lioduoja· e kitą karą; kasyklos turi enklą didelio produkto kaip dabro, vario ir Zinko".

Šis trumpas pranešimas aug ką mums reiškia. Tas asako, kad ten yra iškasama imama geros vertės ru·s; kad darbininkų skaičius didintas, kad padidinus rodukciją, tas reiškia dides·s išdavos išvežimas; kad u lioduoja kitą karą 22 d. epos, bet geriausi žinia, kad labro, ir vario radimas idinasi.

Tvirta Ypatybė

Rudyse randasi nemažai ukso su geru sidabru ir angiu variu, Zinkas tai gry s pelnas.

Šis vienas faktas apie Kin nan Zinko kasyklas daug reiškia kapitalo įnešėjams. ors geriausi autoritetai ne·di manyti, kad Zinkas eatpigtų kaip pirmiaus bu·, Zinko kasyklos turėtų mil niška naudą iš aukso, si·abro ir vario. Iš to galėtų delės kasyklų lėšas apmokė . Tas atneštų pelną, iš šių asyklų darbo, kad ir Zinko rekė taip nupultų, kad jau tos Zinko kasyklos turėtų žsidaryti.

Kada Zinkas parsiduoda ugšta prekė, tai auksas, idabras ir varis Kingman Zinko kasyklose yra kaitoma pašalinis pelnas, uris nieko neprėkiuoja. Ta galinga ypatybė apie šia pro·a tvirtai apsireiškia patyrų·iems kasėjams. Daugelis iš jų ra užinteresuoti šia nepap·asta proga įnešti saugion ir lideliai pelningon vieton.

Kilimas Prekės

Prekė Kingman Zinko šėrų akils į keles dienas. Taip laug yra mums rašę ir pra·ę palaikyti atdarą biskį il·iaus šią progą užsirašan·iems šėrus ant dabartinės rekės, mes ir stengiames iek galėdami tą palaikyti, bet ardan teisybės visiems mes urime parduoti šėrus po 60 entų, tiems kurie prisiunčia irma užsisakymus, ir užsisa·ymai ateina greitai, kad pas kirimas parduotas po 60 cen tų kiekvieną šėrą, tai yra lyg kad perašantis užsisakimas. Tegalima buti tikram gauti šėrus po 60 centų, reikia tuojaus prisiųsti užsisakymus.

Faktai kurie gali įtikinti

Musų apgarsinimas savaitę atgal davė Tamstoms daug faktų, kurių čia nebeatkartosime, bet sekantieji faktai yra sutrumpintoje formoje, ku rie įtikins Tamstą.

1. — Produktas, dabar išduodančių kasyklų, tuojaus bus išmokančių dividendų liste.

2. — Nepaprastas dabartinis stovio vystimosi.

3. — Nuosavybės surinkos per patyrusius kasėjus, kurie gerai susipažinę su apskričiu, taipgi jie yra jau padarę geras pasekmės ten.

4. — Artimiausiai dviems stebėtinoms Zinko kasykloms.

5— 260 pėdų šaftas su daug sluoksnių rudžių.

6. — Gysla nuolatos gerinasi, kartu su gilinimusi šafto ir rudžių sluoksnis platinasi.

7. — Absoliutiškai atsakanti tirpinimo išdava.

8. — Padavimai įvairuoja per bankierius ir kitus ant žemės.

9. — Brangus tirpinimas sutraukia kad negali buti dabar dubeltavota.

Pirk Kingman Zinko kasyklų Serus po 60c

Kada Tamsta apsvarstysi stebėtiną galėjimą Kingman Zinko šėrų, Tamsta pripažinsi, kad tie šerai turi but parduodami brangiaus, negu po 60 centų. Interstate Callahan šėrai pakilo 300 kartų augščiaus kaip keli metai atgal juos parduodavo. Mes nežiurime ant nieko kaip tas didelis, bet prirodymas yra tvir tas, kad Kingman Zinko kasyklos išsivystis vienos iš didžiausių Zinko kasyklų šia·e krašte, nera kokio budo paimti tą milžinišką pelną iš įnešto pinigiško turto, kaip tuojaus nusipirkti šerus už dabartinę prekę.

Nėra laiko abėjoti arba atidelioti. Šie šerai į trumpą laiką pakils. Bus tikras prisiųsti savo aplikaciją šėroms ant laiko — siųsk šiandien.

Bile koki pareikalauta pla·tesnė informacija bus tuojaus prisiųsta, bet atsimink! Kreipkis tuojaus, nes laikas korespondencijoms beveik prabėgęs. Geriausia dabar tuojaus išpildyti užsisakymo kuponą, paskum gauti čekių knygutę, arba išpirk Money Order.

Siųsk pinigus ir susinešimus:

A. M. MATTHEWS
5 E. Fifth ave.
GARY, IND.

..... 191 .....

A. M. MATTHEWS,
5 E. 5th Ave., GARY, IND.

GERB. TAMSTA: —

Šiuomi užsisakau ....

šėrų iš KINGMAN ZINC MINING CO., už kuriuos aš sutinku mokėti

po ..... 60 c. .... už šėrą.

Čia indedu $ ..... ($ .....) kaipo mokestį už tai:

Išrašykite certifikatus vardu ....

Adresas ....

....

Čekius ar Money orderius reikia išrašyti vardu A. M. MATTHEWS.

Dienraštis 'DRAUGAS'

KAINUOJA TIK

$3.00 METAMS

Užsimokant tiesiog į "Draugo" Administracija "Metraštį" duodame dovanų.

Siųsk pinigus šiandien

"Draugas"

1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Mokykloms Vadoveliai.

No. 735 LIETUVOS ISTORIJA. Sutaisė Pranas, 112 pusl. 25c.
Drutais drobės apdarais .... 35c.

1099 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS Surengta ir užgirta trečiojo Baltimorės Konsilijaus. Pagal angliską sutaisė Kun. F. B. Serafinas. Dalis I 15c.

1100 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS Dalis II 25c.

1105 TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Sutaisyta mokytojaus Juozo Damijonaičio, perspausta iš Trečiosios Laidos 35c.

1133 A B C *Rašymo ir Skaitymo Pradžiamokslis.* Sutaisė mokytojas Juoz. Damijonaitis. Dalis I. Kietais drobės apdarais 25c.

1134 SKAITYMO PRADŽIAMOKSLIS. Dalis II. Sutaisyta J. Damijonaičio. (Vartojama vietoje *"Vaikų Žvaigždutės"*), kietais drobės apdarais. 35c.

1138 GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS. Su paveikslais ir spalvotais žemlapiais. Sutaisė Juoz. Gabrys. 77 pusl. 75c.

Užsakymus siunčiant adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Šios knygos gaunamos "Draugo" Kningyne. Užsisakant pažymėkite knin·gos vardą ir numerį. Pinigus mažiaus dolerio galima siųsti krasos ženkleliais.

Adresuokite:

"DRAUGAS",

1800 West 46th Street, Chicago, Ill.

No.		Kaina
	Tęsa	
643.	*Iš kur atsirado musų naminiai .... gyvuliai ir* auginami augmenys? Pagal Lukoševičių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill., 1901, 73 pusl.	.20
644.	*Kaip gyvena augmenys?* Pagal Lunkevičių r kitus sutaisė Šernas. Supa veikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemės augalus, jų judėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901. 129 pusl.	.35
650.	*Kada ir kokiu budu gali svietas* kada nors pasibaiagti. Parašė prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Chicago, Ill., 1906. 135pusl.	.35
655.	*Kiek senovės Graikai ir Romė-.... nai* prisidėjo pastumėjimui gamtos mokslų priekyn? Iš visokių autorių sutaisė J. Šliupas M. D. Chicago, Ill., 1909 m., 89 pusl.	.20
660.	*Oras, Vanduo, Sviesa* ir šiluma. Lekcija prof. Blackman'o. Sutaisė Šernas. S u paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės. Chicago, Ill., 1900. 370 p.	1.00
	Apdaryta	1.25
686.	*Žvėrys ir žmogus.* Pagal Schmededlį sutaisė Šernas. Apie sudarimą kuno visokių žvierių paukščių, sąnarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas su visomis jo ypatybėmis ir kokia gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslėliais. Chicago, Ill., 1906 m., 313 pusl.	1.00
	Apdaryta	1.25
703.	*Ethnologija,* arba istorija apie žemės tautas. Pagal Dr. H. Haberiandą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo apie visas musų pasaulio žmonių veisles, arba rases. Ji parodo visų viešpatysčių visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmonės ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parodą, tikėjimą, papročius, ir užsiėmimą. Chicago, Ill. 1903 m., 667 pusl.	2.00
	Ta pati audimo apdaruose	2.50
708.	*Istorija abelna.* Dalis I. Nuo seniausių laikų Chinijos 2800 m. prieš Kristaus iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniškojo 146 m. prieš Kristų. Surašė Dr. A. Bacevičia. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidas, sienas pilių, tvirtovių, typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus, Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill., 1904 m., 498 pusl.	1.00
710.	*Istorija Suvien. Valstijų.* Šiaurinės Amerikos, nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia Jėzaus Kristaus. Teatrinis vaidinimas dešimts skyrių su 32 atidengimais. Pradedant nuo Zakarijo, šv. Jono tėvo, lig Jėzaus Kristaus į dangų užžengimo. 1911, 105 pusl. Didelio formato.	.75
	Ta pati audimo apdaruose	1.00
712.	*Iš muziko ssrities* arba trumpas aprašymas muzikos ypatybių ir lietuviškų senovės muzikališkų instrumentų. Parašė Mikas Petrauskas. Chicago, Ill. 1909, 24 p.	.10
772.	*Viduriniu Amžių Istorija,* III dalis. Parašė S. Tijunnaitis. I Piet-Ryčių Europa ir totorių užpulimas; II šv. Liudvikas IX ir paskutinės kryžiaus karės, Francijos įsigalėjimas. Parlamento pradžia Anglijoje. III Lietuvos pradžia. Rimgaudas, Mindaugas, Lietuvos karaliai. IV Kryžiaus karės pasekmės. Europos visuomenė viduramžiuose. Seimuose, 1913, 62 pusl.	.20

(Toliau bus)

Chicagoje

LIETUVOS ŠELPIMO DELEI.

Vakar "Aušros" svetainėje įvyko susirinkimas atstovų kaikurių vietinių lietuviškų draugijų. Tartasi, kokiu budu pasekmingiau šelpti badaujančius viengenčius. Iš draugijų atstovų norima sutverti tam tikrą komitetą, kuris surinktus pinigus be pagelbos jokių fondų siųs tuojaus Lietuvon.

K. G.

MIRĖ NUO KARŠČIO 351 ŽMOGUS.

Šįmet chicagiečiai susilaukė nepaprastai karštos vasaros. Šis karštis ne vieną ir į kapus nuvarė, nekalbant jau apie šimtus susirgusiųjų. Praeitame ketverge nuo karščio mirė 16 žmonių: augščiausia temperatura buvo 100 laipsnių. Penktyčioje — mirė 75 žmonės; augščiausia temperatura buvo 97 laipsniai. Subatoje — mirė 57 žmonės; augščiausia temperatura buvo 96 laipsniai. Nedėlioje — mirė 101 žmogus; augščiausia temperatura buvo 101.7 laipsnių. Panedėlyj gi — mirė 102 žmonės; karštis siekė 82 laipsniu. Tokiuo budu išviso per pastarąsias 5 dienas šiluma užmušė 351 žmogų.

Nuo vakar dienos, ačių Dievui, atvėso. Bet kas žino, gal neužilgo vėl pradės mus bučiuoti karšti saulės spinduliai.

AUTOMOBILIAI SUVAŽINĖJO 134 ŽMONES.

Per pirmus 6 mėnesius 1916 metų Chicagoje automobiliai suvažinėjo 134 žmones. Skaičius šios rųšies nelaimingų atsitikimų žymiai auga. Miesto komisija pasirengusi išdirbt sumanymą, kuriuomi butų domiau apsaugojami gyventojai nuo belaikės mirties.

BOMBŲ SPROGIMAS.

Vakar ryte po numeriu 1215 So. Racine ave. pamesta net dvi dinamitinės bombos. Sprogdamos gerokai apgrovė namus. Tuose namuose yra žydų laikraščio "Jewish Daily Press" spaustuvė. Spaustuvė daug nukentėjo. Kas pametė bombas, nežinia.

ŽADA SUSTREIKUOTI POLICMONAI?!

Kas jų bijo — džiaugkitės. Jie pasirengę sustreikuoti. Daug turėjome įvairių streikų, bet šis bus įdomiausis. Dalykas tame:

Žemesnieji policmonai subėrė kliubą, į kurį tuojaus prisirašė arti 2,000 sąnarių. Tas labai nepatiko policijos viršininkui. Jis žadėjo paliuosuoti nuo tarnybos veikliesnius kliubo organizatorius. Sužinoję tai kiti kliubo sąnariai apreiškė, kad jeigu bent vieną jų draugą viršininkas pavarys, tai jie visi (1800) atsisako pildyti policmonų pareigas. Bet policijos viršininkas nenusigando savo pavaldinių grąsinimo ir paliuosavo iš policijos sąstatos kliubo prezidentą, vice prezidentą, sekretorių ir iždininką.

Dabar užtat ir laukiama tvarkos atstovų streiko.

PABRANGS PIENAS.

Pieno bendrovė "Bowman Dairy Company" paskelbė, kad nuo rugpjučio 1 dienos šių metų už kvortą pieno reikės mokėti ne 8 centai, bet 9c.

PROKURORAS PRIEŠ MIESTO MAJORĄ.

Apskričio Cook prokuroras Hoyne turįs rankose faktus, kad Chicagos majoras Thompson didžiumos saliuninninkų nebaudžiąs už svaigalų pardavinėjimą nedėldieniais. Majoras atimąs saliunų leidimus tik iš demokratų saliuninninkų. z

Hoyne pradeda kovą prieš majorą.

NAUJAS UOSTAS (MUNICIPAL PIER).

Dabar miestelėnai ypač mėgsta lankyties naujai pastatytame uoste. Tai vienas didžiausiųjų pasaulyje uostų. Beveik ant mylios jis išsikiša gilumon ežero Michigan.

Šį uostą pradėjo statyti kovo 16 dienoj, 1914 metų. Nors dar jis ir dabar galutinai neužbaigtas, bet publikai jau atdaras. Statymas šio uosto miestui ligšiol kaštavo arti 4,000,000 dolerių. Čia yra didžiausios salės koncertams, šokiams ir šiaip jau pasisėdėjimui. Gale uosto padaryti du gražus, augšti bokštai, nuo kurių matyt gražus ežero reginys.

Įžanga — dovanai. Kasdien čia atsilanko nuo 175,000 iki 200,000 žmonių. Vakarais buna koncertai.

SUSIRINKIMAS.

Lietuvos Vyčių 36 kuopos (4400 So. Fairfield ave. pa laikys savo pusmetinį susirinkimą, ketvergoo vakare, 7:30 valandą, rugpjučio 3 dieną, bažnytinėje svetainėje, 4400 So. Fairfield ave.

Kviečiami sąnariai susirinkti šin susirinkiman ir kuodaugausia naujų atsivesti prisirašymui.

Valdyba.

VINCAS STANCIKAS yra musų įgaliotas agentas rinkti prenumeratą "Draugui" ir priiminėti pinigus Chicagoje ir apielinkėje.

"DRAUGO" ADM.

"DRAUGO" Administraciją atdara nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. Utarninkais, Ketvergais ir Subatoms iki 8 val. vakare.

PRANEŠIMAI.

REIKALAUJAME GERU AGENTU, užrašinėti, "Life Assurance" geriems vyrams darbas ant visados alga gvarantuojama $15.00, ir komisinas į savaitę, patirimas nereikalingas. Atsišaukite, nuo 8 iki 10 val. ryto kas dieną, pas **THE PROVIDERS LIFE ASSURANCE CO. Distrikt No. 4**
6255 So. Ashland ave., Assistant Superitendent.
JOSEPH J. PALEKAS.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda duonos kiapyklą (piekarnia), geroj lietuvių apgyventoj vietoj, su visais intaisinais, geras arklys ,vežimas, ir automobilius.
Savininkas parduodamojo biznio.
Liudvikas Gotautas,
1909 So. Jefferson st.,
Chicago, Ill.

PARSIDUODA BARBERNĖ.

Su visais įtaisymais. Priežastis — savininkas eina į kita bizni. Gera vieta.
V. STANKEVIČIUS,
4508 So. Paulina st., Chicago, Ill.

IŠRENDAVOJIMUI.
Barbernė geroje vietoje. Renda pigi. Atsišaukite.
4642 S. Mozart St.

Parsiduoda pigiai namas pragyvenimui 4 familijų. Priežastis pardavimo: Savinikas miręs, savinikė su mažais vaikais nesugebia valdyti. Atsišaukite tojaus.
Mrs. Anna Sedlak,
4502 Justine st., Chicago. Ill.

Parsiduodą lietuviška barzdaskutiklą Barber Shop) 4 kreslai. Biznis išdirbta per 5 metus. Parsiduoda pigiai už $100.00, seniaus buvo mokėta $300.00. Atsišaukite tuojaus:
FRANK KUZLEIKA,
121 Marmak st., Manchester, N. H.

STERNO ŠOKIŲ MOKYKLA.
950 - 952 Broadway, kampas Myrtle ave. L. Station phone Bushnick 4943.
Booklyn N. Y.
Ši šokių mokykla įsteigta 35 metai tam atgal.
Šokių mokytojai turi didžiausią praktiką. Musų mokykloje išsimokino dailiai šokto tukstančiai mokinių.
Mokiname visus moderniškus šokius: "Tox trot", "Walz", "Two-step", "One-step", "Synlopation" ir kitus gražiausius šokius pastarųjų laiku. Ši mokyla atdara per visą vasarą, kaip rytais, taip ir vidurdieniais ir vakarais. Nedeliomis taipogi atdara galite imti ir privatiškas lekcijas.
Kas nori greit ir dailiai išsimokyti šokti kreipkities prie musų asmeniškai arba per laiškus ar teleponą.

MASTER SYSTEM

DABAR YRA GERIAUSIAS LAIKAS.

Išmokti kirpimo ir "designing".
Mes galime gauti jums atsakančią ir gerai apmokamą vietą į trumpą laiką.
Jųs gausite privatiškas instrukcijas ir praktišką patyrimą mokindamies
Mes taipgi turim siuvimo skyrių, kur mokiname siuti rankoves ir kišenius daryti ir prosyti.
MUSU MOKINIAI priimami visose apmokamose firmose Chicagoje.
Dieninės ir vakarinės instrukcijos.
Jos. F. Kasnicka, viršininkas,
Priešais City Hall,
Kambariai 416-417, 118 N. La Salle st.

Didelis išpardavimas bučernės forničių atsibus buvusio bučernė po antrašu 928 W. 33rd st., rugp. 4, 1916 m., 10 val iš ryto. Išpardavėjas.
JUOZAS GUŠČIUS.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGAS vyras suprantąs ir galįs vartoti typewriter prie atsakymėjimo laiškų. Gera proga geram vyrui. Darbas ant visados. Alga gera.
Atsišaukite laišku pas:
A. M. MATTHEWS,
5 E. 5 ave., GARY, IND.

Reikalingas vargonininkas gerai suprantąs savo amatą.
Kun. E. Grikis,
404 Church st., New Britain Conn

REIKALINGA mergina prie ofiso darbo. Pageidaujama galinti versti iš angliško į lietuvišką ir typewriting.
Darbas nuolatinis ir gera alga.
Atsišaukite laiškų pas:
A. M. MATTHEWS,
5 E. 5 ave., GARY, IND.

Tojaus reikalingi darbininkai. Užmokestis geras. Atsišaukitė:
Zippmann Teaming Co.
48th st., and So. Kedzie ave.

Geriausias pasaulyje prosas, ikaista pats per save, vartuojant gasoliną, kerosiną, arba alcoholi, lengvai uždegamas, dega be smarvės, tesudega užvieną centą per 4 valandas. Sveria 6 ir puse svarus. Kaina $4.50 su prisiuntimu. Gvarantojame jai nepatinka sugražiname pinigus atgal. Adresas:
The Lithuanian Mail Order House
3356 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 8167.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisiu, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailarašystės.
Mokinimo valandos: nuo 8 iš ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3360 Emerald ave., CHICAGO, ILL.

DA. J. GINSBURG,
30 metų praktikojantis lietuviškas daktaras.
Aš egzaminuoju žmogaus kraują sulyg naujausia metoda, taipogi duodu ir vaistus, kurie valina kraują.
800 — 802 W. 12th st.,
Kampas Hasited,
Chicago.

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
Gydau Vyrų, Moterių ir Vaikų Ligas.
3337 So. Morgan, sk.,
CHICAGO, ILL.

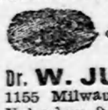

Turėdamas skaudančias akis atsilankykite pas:
Dr. W. JUSZKEWICZ
1155 Milwaukee ave. Chicago.
Valandos: 9 val ryte iki 9 val. vak. kasdien. Nedėldieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val po piet.

VYRAI
Teiraukities pas Dr. Ross, apie bile silpnumą, nervų, kraujo ar kitas ligas.
Ateik Pasikalbėti tau tas nieko nekainos
DR. B. M. ROSS
35 So. Dearborn St., Crilly Bldg. Kampas Monroe st. Imk Elevatorių iki 5 lubų.
Valandos: Kasdien 9 iki 4. Nedėliomis 10 iki 1, Seredos, Petnyčios ir Subatos vakarais 7 ki 8:30.
Dvidešimts trys metai toj pačioj senoj vietoje.

Bell Service Sujungia Fabriką su Ofisu

Bell telefonas sujungia fabriką su ofisu, kuris yra pats vidurys pirklystės.

Bell service padeda Jums susinešti tarpe Jusų plentos. Taip kad rodos viskas butų po tuo pačiu stogu.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Moksleivis

Amerikos Lietuvių R.-K. Moksleivių Susiv. ORGANAS
Vienatinis mėnesinis lietuvių moksleivių laikraštis.
Jame telpa gabiausių moksleivių raštai.
Kaina metams $1.00; pusei met. 50 c.
Užsisakyk tuojaus:
"Moksleivis"
43 Chapel St. Westfield, Mass.

DIDŽIAUSIS VALSTYTIBINIS BANKAS BRIDGEPORTE.
CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK
1112 West 35th st. netoli Morgan st. Chicago, Ill.
KAPITALAS ir PERVIRŠ $300,000.00

3 Procenta mokame už padėtus pinigus. Darome paskolas, parduodame namus ir lotus. Taipogi parduodame laivakortes ir siunčiame pinigus į visas dalys svieto.
Mes sujieškome jusų gimines, kurie yra užimti po Voketija arba pabegę Rusijon.
Tiktai kreipkitės ypatiškai arba per laiškus.
Jonas S. Czaikowski,
Lietuiu skyriaus vedėjas.
Valandos nuo 9 ryto iki 4 po pietu, Subatomis iki 9 v. v.

Ar Nori Uždirbti Pinigus?

Jei taip, tai prisidėk prie Namų Budavojimo Bendrovės ir naudokis progomis, kurios yra Chicagos Real Eastate biznyje.

Lietuvos Vyčių Building and Loan Association

yra geriausia ir saugiausia vieta del kiekvienó taupomų pinigų. Čia dedami pinigai atneš didesnį nuošimtį, negu kitoje bankoje. Indėjęs čia pinigus žinai, kad tavo pinigai yra valdomi ir saugomi pasitikimų lietuvių ir apverčiami lietuvių biznio pakėlimui. Jei nori pirkti ar budavoti namą, kreipkis į šią Bendrovę, o gausi sveiką patarimą ir reikale galėsi pasiskolinti pinigų ant lengvų išmokėjimų.

Bendrovės susirinkimai atsibuna kiekvieną panedėlio vakarą nuo 7:30 iki 9, šv. Jurgio parapijos salėje, pirmos lubos, dešinejame kambaryje, 32nd. pl. ir Auburn ave.

Į bendrovę gali įsirašyti abiejų lyčių asmenis lygiomis teisėmis be skirtumo amžiaus.

Paul P. Baltutis, prez., 3315 S. Halsted st
Geo. Zakas, vice prez. 3339 Emerald ave
John J. Kazanauskas, sekr., 2237 W. 22 str.,
Paul Mulevičius, ižd., 6329 S. Fairfield ave.
A. A. Šlakis, advokatas, 3255 S. Halsted st.,
Direktoriai:
M. Janušauskienė, P. P. Baltutis, Elena Jovaišaitė, P. Mulevičius, Josefina Adomavičiutė, J. J. Kazanauskas, A. S. Prečenauskas, J. Tumasonis ir G. Zakas.

$31,000,000,00

Suviršum depozitu turi dabar didžiulis Valstijos Bankas-State Bank of Chicago

Nuo jo įsteigimo 1879 metuose tasai bankas nuolatos augo taip, kad šiandie jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tukstančių dolerių — $5,000,000.00.

Be 40 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigus šiame banke, čiajau sudėta Suvienytųjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicagos miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pinigų, tegul pasideda banke. Daug lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigus ir džiaugiasi.

Bankas moka 3%. Atdaras nuo 9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 val. po pietų

įsidomėkite adresą:

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington sts. prieš City Hall.

Paslaptis kaip padaryti Pinigų

Šį knygutė išaiškina kaip turtingieji atsiekia savo turtus. Geriausias vadas prie turtų.

Turtingieji žmonės yra tokie patįs kaip ir neturtingieji bet skirtumas tame, kad jie žino tą paslaptį. Bile kas gali turėti pinigų jeigu jis žino, kaip juos gauti.

Šį knygutė suteikia visas informacijas, parodo kelią prie geresnio, pre lengvesno gyvenimo, Šį knyga yra verta tukstančių, del tų, kurie ją perskaitys, ir sulyg jos elgsis šimtus del tų, kurie tik pusę, jos skaitys, o nieko del tų kurie jos visiškai neskaitys. Kainuoja tiktai 25c.

Neapleiskite šios progos siųskite krasos ženkleliais sekančių adresu:

A. M. MATTEWS
5 East 5th Ave. Gary, Ind.